

Український ВІСНИК

М. Меленко

Часопис Союзу Українців Румунії. Рік видання XXXI. № 7-8 (квітень) 2024

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Дорогі Християни!

Воскресіння Господа нашого Ісуса Христа є дивом, яке з року в рік укріплює нашу надію на відродження духу, силу віри, нашу довіру до цінностей людства, прагнення до найкращого і найгарнішого, зміцнює нас у безперервній боротьбі та наполегливості, аби не опускати руки перед викликами життя. Великдень – це свято миру та прощення для всіх, свято, яке вносить гармонію між справами та думками.

Я особисто і провід Союзу українців Румунії шлемо найкращі помисли всім християнам, які святкують Великий Празник Християнства. Нехай святе і таємниче світло Воскресіння Господнього відкриє ваші душі для порозуміння, примирення зі собою та іншими, надію і толерантність!

Христос Воскрес! Де б ви не були у світі, нехай у ваші душі прийде Світло і Мир Воскресіння!

Голова Союзу українців Румунії,
депутат Микола-Мирослав Петрецький

САМІТ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ У БУХАРЕСТІ

Союз українців Румунії (СУР), у партнерстві зі Світовим Конгресом Українців, (СКУ) 12-15 квітня провів Саміт СКУ, знакову для української діаспори подію, яка цього року уперше відбулася у Румунії.

Офіційне відкриття Саміту СКУ, що зібрав понад 200 лідерів українських громад з 55 країн світу з 5 континентів, відбулося у п'ятницю, 12 квітня, у Палаці Парламенту. У ньому взяли участь румунські та українські урядовці, керівництво СКУ та акредитовані в Бухаресті дипломати, які наголосили на важливості допомоги Україні у війні, розв'язаній проти неї Російською Федерацією, на необхідності допомоги українським біженцям та на важливості їхнього повернення в Україну після закінчення війни, щоби долучитися до зусиль з відбудови країни.

Голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький зазначив, що «в нинішньому драматичному контексті, можливо, найскладнішому за всю буремну історію українського народу, більше, ніж коли-небудь, здатність Світового Конгресу Українців реагувати, діяти та втручатися має бути системною, інтегрованою, парадигмальною за своєю природою, та мати в основі єдине стратегічне, згуртоване та функціональне бачення на рівні всієї організації».

«Нині існує багато викликів і ми мусимо думати, як організувати життя – об'єднати новий український світ довкола України. Наше головне завдання – аби українці, які вимушено виїхали, змогли потрапити в українське середовище й український світ за кордоном», – сказав Президент СКУ Павло Ґрод.

Василь КАПТАРУ

(Продовження на 4 стор.)

СУР ПРОПОНУЄ БЕЗКОШТОВНІ КУРСИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В СІГЕТУ МАРМАЦІЄЙ

Оголошуємо, що Союз українців Румунії організовує безкоштовні курси української мови, відкриті для всіх, хто зацікавлений у збагаченні своїх знань та глибшому зв'язку з українською ідентичністю.

Курси стартують 8 квітня 2024 року

Місце проведення: Сігету-Мармаціей, Марамороська Філія Союзу українців Румунії;

Без вікових обмежень!

Курси буде проводити пані Лариса Петрецька, відданий своїй справі професіонал з великим досвідом роботи в галузі освіти. Вона є випускницею Педагогічного ліцею імені Тараса Шевченка в місті Сігету-Мармаціей. Має подвійний диплом з Педагогіки та Педагогіки початкової та дошкільної освіти і продовжує навчання в університеті на факультеті психології та педагогічних наук університету ім. Бабеша Боя у Клуж-Напока. У 2015 році вона закінчила той самий факультет, отримавши ступінь магістра за спеціальністю «Шкільне консультування та психолого-педагогічна допомога».

«Ми подумали організувати ці курси для дітей української національності, які приїхали з-за кордону, для дітей зі змішаних сімей (мати-укра-

їнка, а батько іншої національності або навпаки) і, не в останню чергу, для всіх людей, які хочуть вивчати українську мову», – сказала Лариса Петрецька.

З десятирічним досвідом в освіті, Лариса Петрецька відзначилася у різноманітних ролях. У минулому вона працювала вчителем початкової освіти, а наразі вносить свій внесок як викладач педагогіки-психології, ступінь педагогічної майстерності II, в престижному Педагогічному ліцеї імені Тараса Шевченка. Водночас вона займає посаду головного редактора журналу «Бджілка» у рамках Союзу українців Румунії, відзначаючи тим самим своє захоплення освітою та культурою.

Вона вважає, що мова є ключовим засобом комунікації та життєво важливим засобом передачі цінностей та традицій національної меншини.

«Рідна мова є найпотужнішим інструментом збереження і розвитку світової спадщини матеріальної і нематеріальної, а також важливою складовою процесу визначення національної приналежності. Оволодіння нею та використання як засобу комунікації сприяє збереженню і продовженню ідентичності кожного етносу. Мову можна дуже легко втратити, якщо її не вивчати та не говорити нею в сім'ї, або якщо її не вивчати та не використовувати в школі».

Ці курси призначені для всіх, хто хоче вивчати українську мову, незалежно від віку та рівня знань. У все більш взаємопов'язаному світі вивчення нової мови не лише відкриває нові можливості, але й сприяє збереженню та просуванню культурного різноманіття.

Для реєстрації та отримання додаткової інформації: (021) 222 07 37 / (0262) 31 40 14

Відкриймо разом красу та глибину української мови та культури!

Згуртованість та відповідальність – такими були основні теми на порядку денному Ради СУР, скликаної головою Союзу українців Румунії Миколою-Мирославом Петрецьким 27 березня в Сату Маре. Стратегічна підготовка до місцевих виборів 2024 року, з наголосом на відповідальній та свідомій участі у голосуванні, була головною метою засідання, яке відбулося в розпал виборчого року.

Члени Ради ретельно розглянули звіти про діяльність, оцінивши результати роботи місцевих радників (депутатів), обраних за списками СУР за останні чотири роки. Зосередивши свою увагу на перспективі української громади та глибоко розуміючи виборчі виклики, члени Ради Союзу українців Румунії підкреслили необхідність справедливого та ефективного представництва української громади на виборах.

Члени Ради розглянули списки кандидатів та їхню оцінку відповідно до чітко встановлених і прозорих критеріїв. Таким чином, мета полягає в тому, щоб напрямок діяльності Союзу та його представників безпосередньо відповідав прагненням і потребам етнічних українців, яких вони представляють, а розуміння важливості прозорого та демократичного процесу є фундаментальним у цьому прагненні, тому Рада СУР прийняла конкретні резолюції для успішної участі у виборах до органів місцевого самоврядування 2024 року.

Голова СУР Микола-Мирослав Петрецький зробив детальну презентацію своєї депутатської діяльності та виступів у Парламенті Румунії. Було також проаналізовано постійну кількість депутатських запитів та звернень до органів влади, які привели до вирішення або актуалізації стану вирішення проблем української громади і не тільки. Микола-Мирослав Петрецький представив «марафон» зустрічей, які він провів на рівні українських громад по всій країні, розповів про те, як йому вдалося і вдається вирішувати проблеми на місцях, а також зробив огляд надзвичайно важливих робочих зустрічей в Україні.

Стосовно фінансових питань відділ фінансів та бухгалтерії детально представив ситуацію станом на лютий 2024 року, висвітливши витрати та їхні результати. Крім того, були сформовані та затверджені кошториси квітневих заходів, які включають ініціативи з популяризації української культури та традицій у різних регіонах країни: «Обмін досвідом між молодими українцями з

Араду та Банату» / «Конкурс декламування української поезії – повітовий етап» – Арадська філія;

школи с. Ремети» / «Експерсія для учнів професійної школи с. Поляни» – Марамороська філія;

«Святкуємо разом Дні міста Ботошан» / «Молоді таланти – традиційні художні ремесла» – Ботошанська філія; «Представлення театральної вистави Сватання на Гончарівці» – Бухарестська філія; «Сесія підготовки молодих українців» / «Конкурс декламування поезії – повітовий етап» / «Творча майстерня для українських дітей» / «Повітовий чемпіонат з міні-футболу» / «Сесія підготовки молодих українців. Виклики соціальних мереж» / «Відвідування монастирів Караш-Северіна українськими вірянами» – Караш-Северінська філія; «130 років від дня народження режисера та письменника Олександра Петровича Довженка» / «Українські великодні свята» – Клузька філія; «Українські великодні традиції – ігри, обрядові весняні пісні» – Галацька філія, «Конкурс декламування української поезії – повітовий етап» / «Конкурс декламування української поезії – національний етап» / «Паломництво для членів місцевої організації СУР Сігету Мармаціей» / «Експерсія для учнів восьмирічної школи с. Бистрий» / «Паломництво для вірян Рускови» / «Експерсія для учнів восьмирічної

«Конкурс декламування поезії – повітовий етап» – Сату-Марська філія; «Українські традиції малювання писанок» / «Конкурс декламування поезії – повітовий етап» – Сучавська філія; «Конкурс декламування української поезії» / «Кулінарна подорож» – Тіміська філія, «Зустріч з молодими українцями» – Союз української молоді Румунії.

Рада затвердила звіти про організацію паломництв та шкільних екскурсій, організованих філіями Союзу, а також кошти на проведення засідань Комітетів, участь у засіданнях Ради СУР, оплату господарських витрат, придбання предметів побуту, витратних матеріалів та на ремонт офісів тощо.

Організаційними моментами засідання стали підписання угоди про партнерство між мерією с. Кумпина та Тульчанською філією щодо проведення першого фестивалю «Етнік Фест Кумпина» 26-28 липня та запрошення Чернівецької обласної державної адміністрації на Агрофорум «Fit for Ukraine, Bucovina – Fruit and Vegetable Processing» 12 квітня, форум для залучення та підтримки інвестицій UkraineInvest. Рада Союзу також розглянула стан підготовки до Саміту Проводу Світового Конгресу Українців, який СУР проведе 12-15 квітня в Бухаресті під патронатом Світового Конгресу Українців. Резолюції щодо обговорених та схвалених заходів підписали всі члени Ради.

Союз українців Румунії на засіданні Ради в Сату Маре засвідчив свою повну відданість спільним зусиллям, націленим на відстоювання і просування інтересів та цінностей української спільноти в Румунії, на всіх вирішальних етапах виборів цього року.

МИКОЛА-МИРОСЛАВ ПЕТРЕЦЬКИЙ ЗДІЙСНИВ ВІЗИТ ДО ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА

8 березня голова СУР, депутат Микола-Мирослав Петрецький здійснив робочий візит до Івано-Франківська, де зустрівся з головою Івано-Франківської обласної державної адміністрації Світланю Оніщук та представниками профільних структурних підрозділів облдержадміністрації з метою посилення співпраці із Союзом українців Румунії.

Під час зустрічі було обговорено важливі питання, пов'язані з поточним станом співпраці із Союзом українців Румунії, а також напрямки, яких необхідно дотримуватися для підтримки динаміки та потенціалу цієї співпраці. Сторони взяли на себе зобов'язання щодо реалізації спільних проєктів у різних сферах, зокрема в освітній, культурній, гуманітарній та медичній галузях.

Також, за прикладом інших обласних державних адміністрацій, пані Світлана Оніщук висловила бажання залучити Союз українців Румунії як надійного партнера очолюваної нею адміністрації, у налагодженні коротко-, середньо- та до-

вгострокової співпраці. Вона підкреслила важливість участі СУР у такому проєкті, як «Турбота про родину Героя», метою якого є підтримка та оздоровлення дітей захисників, які віддали своє життя на полі бою у війні в Україні.

Іншим важливим питанням на порядку денному дискусій була підтримка, надана як СУР, так і

румунською державою з перших днів російської агресії проти України. Микола-Мирослав Петрецький підтвердив рішучу підтримку Румунією європейського та євроатлантичного шляху України та нагадав про численні шляхи інтеграції та залучення українських біженців як в українських громадах Румунії, так і в заходах, організованих СУР.

Так само, у розмові з українськими партнерами було підкреслено важливість розробки спільних проєктів, спрямованих на підтримку та розвиток підприємництва та бізнес-сектору на двосторонньому рівні між Румунією та Україною.

У зустрічі також взяли участь перший заступник голови СУР Василь Пасенчук, член Ради СУР Пінтя Марічук та радник СУР Фабіан Попович.

З діяльності депутата МИКОЛИ-МИРОСЛАВА ПЕТРЕЦЬКОГО

ЗУСИЛЛЯ ЗАДЛЯ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Окрім ефективного управління населеним пунктом, однією з функцій органу місцевого самоврядування є вирішення проблем, з якими стикаються громадяни і сприяння безперешкодному здійсненню різних процедур.

Однак, на жаль, органи місцевого самоврядування не завжди дотримуються положень статті 10 Господарського кодексу, яка передбачає, що органи та установи публічної адміністрації, а також їхні працівники повинні прагнути задовольнити публічний інтерес, а не індивідуальні чи групові інтереси.

Нещодавно, під час робочих поїздок, депутат Микола-Мирослав Петрецький був поінформований про ситуацію, коли після більш ніж 8 місяців кілька громадян не можуть поповнити свою справу необхідними документами про визначення ділянки відповідно до судових рішень та отримання земельної ділянки у постійне користування.

Крім того, для компетентного врегулювання, громадяни, про яких йде мова, також зверталися до Префектури за місцем проживання, щоб доповнити документацію та надіслати її до Національного органу з питань реституції майна, але в деяких випадках навіть ці установи не в змозі отримати у встановлені законом строки повну документацію від мерій населених пунктів.

Органи публічної адміністрації зобов'язані дотримуватися встановлених законом термінів і будь-яка затримка завдає шкоди інтересам громадян. Тому Микола-Мирослав Петрецький вирішив повідомити про ці прикрі реалії міністра розвитку, громадських робіт та адміністрації Адріана Вештю, якого попросив повідомити і про заходи, які він вживатиме для того, щоб такі ситуації не повторювалися.

СИТУАЦІЯ СУСПІЛЬНОГО РАДІО

Суспільне радіо, особливо в часи кризи, є одним з небагатьох надійних джерел інформації для громадян Румунії, яке успішно бореться з великою кількістю фейкових новин. Завдяки

своїй ролі поширювати офіційну інформацію, цей канал комунікації користується довірою великої кількості громадян.

Як заступник голови Комітету з питань культури, мистецтва та ЗМІ Палати депутатів, Микола-Мирослав Петрецький неодноразово доводив до відома уряду Румунії проблеми, з якими стикається Румунське радіо, пропонуючи конкретні заходи для їх вирішення, які, на жаль, не були взяті до уваги.

Загальне ігнорування проблем, з якими стикається Румунське радіо, поступово призвело до нинішньої ситуації, в якій працівники цієї установи, професіонали з десятилітнім досвідом роботи в цій галузі, отримують доходи, які можна порівняти з доходами некваліфікованих працівників.

Основною проблемою є невизначеність законодавства щодо статусу працівників Радіо Румунія, яке не визначає чітко чи підпадає персонал цієї установи під категорію бюджетних працівників.

Таким чином, коли йдеться про Румунське радіо застосовується подвійний стандарт. Зокрема, коли в бюджетному секторі затверджується підвищення заробітної плати, воно не поширюється на працівників Радіо Румунія, але коли йдеться про фінансові заходи з економії державних коштів, влада враховує й цю установу.

Хронічне недофінансування суспільного радіо також призвело до перевантаження персоналу. Нестача кадрів не може бути вирішена шляхом найму нових фахівців, оскільки не вистачає коштів і в цьому випадку нинішні працівники змушені виконувати додаткові завдання, отримуючи

при цьому вкрай низьку заробітну плату порівняно з іншими категоріями працівників.

Збереження нинішнього стану речей може будь-якої миті призвести до краху Румунського радіо та незворотного погіршення якості пропонуваного ним послуг. Тому Микола-Мирослав Петрецький звернувся до прем'єр-міністра Марчела Чолаку з проханням повідомити, чи знає він про ситуацію, в якій опинилося Радіо Румунія та які конкретні заходи він збирається вжити для вирішення проблем, з якими суспільне радіо стикається.

УЧАСТЬ У НАРАДІ-СЕМІНАРІ

Депутат Микола-Мирослав Петрецький 28 березня взяв участь, в режимі відеозв'язку, у нараді-семінарі на тему: «Європейська інтеграція: питання політики України у сфері свободи совісті та забезпечення прав національних меншин і корінних народів». Захід був організований Державною службою України з етнополітики та свободи совісті в місті Ужгороді Закарпатської області (Україна).

У своєму виступі голова СУР підкреслив, що Румунія має потужні правові та політичні рамки для захисту осіб, які належать до національних меншин. Він також зазначив, що Румунія є прикладом передової практики у цій сфері, що було нещодавно підтверджено у звіті п'ятого циклу моніторингу Румунії щодо захисту національних меншин, здійсненого на рівні Ради Європи.

У цьому контексті Микола-Мирослав Петрецький згадав, що Румунія забезпечує, зокрема, право будь-якої особи, яка належить до національної меншини, користуватися рідною мовою, вивчати рідну мову, здобувати освіту рідною мовою, право на свободу думки, совісті та релігії, право на засоби масової інформації (друковані видання, радіо і телебачення) мовами меншин, право на участь у громадському житті та прийнятті рішень з питань, що стосуються національних меншин та всього румунського суспільства.

Голова СУР підкреслив, що в Румунії національні меншини залучені до прийняття політичних рішень на всіх рівнях: вони представлені в Парламенті, мають посади в Уряді, мають обраних мерів, місцевих або повітових радників і т.д. У той же час, право на освіту рідною мовою гарантується Конституцією Румунії і реалізується Законом «Про національну освіту». Водночас влада інвестує значні кошти у розвиток міжкультурного діалогу.

ОГЛЯДАЧ

ЗАКЛИК ДО ПЕРЕТВОРЕННЯ ЛІЦЕЮ ім. Т. ШЕВЧЕНКА НА ПЕРЕДОВИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ

Рівно два місяці тому я вітав прийняття Урядом Румунії рішення про вивчення правового режиму Педагогічного ліцею імені Тараса Шевченка в місті Сігету Мармацієй Марамороського повіту (єдиного навчального закладу в Румунії з повним циклом викладання українською мовою).

Вищезгадане рішення є першою обнадійливою, чіткою та послідовною відповіддю на численні кроки, зроблені мною з позиції депутата Парламенту та голови Союзу українців Румунії, а також моїми колегами по СУР, для вирішення численних і серйозних проблем, з якими стикається цей ліцей, що є символом україномовної освіти в Румунії.

Ця початкова реакція має бути підтверджена, продовжена і посилена. Я визначив щонайменше три пріоритетні напрямки для подальших зусиль на центральному та місцевому рівнях для комплексного вирішення проблем, з якими стикається цей навчальний заклад.

Перший з них – це запуск і реалізація нових масштабних інвестиційних проєктів. Кілька місцевих інвестиційних проєктів зазнали невдачі в останні роки. Я часто говорив і продовжую говорити з трибуни Румунського Парламенту про їхній провал. Одним з них було незаконне й нецільове використання минулої осені коштів, виділених на заплановані ремонтні роботи –

ці гроші, зрештою, були використані, у результаті прикрої і токсичної помилки, на проведення фестивалю фолк-музики. Педагогічний ліцей імені Тараса Шевченка потребує термінових і життєво важливих інвестицій для завершення будівництва бібліотечного корпусу, а також для ремонту коридорів і внутрішнього фасаду будівлі, які не відновлювалися протягом останніх двох десятиліть. Існує багато варіантів вирішення цієї проблеми – від виправлення помилки місцевої влади шляхом виділення додаткового фінансування до прямого втручання центральних органів влади з метою надання необхідного фінансування для завершення ремонтних робіт.

Другим пріоритетним напрямком діяльності є створення умов для успішного навчання. Численні відхилення від шкільних правил і стандартів освітньої досконалості відбуваються постійно, а без оперативного втручання компетентних органів – вони серйозно вплинуть на інституційну, колективну та індивідуальну успішність як ліцею, так і його учнів. Я неодноразово повідомляв про це керівництво Міністерства освіти та Повітового шкільного інспекторату, від яких чекаю відповідей, об'єктивних і конкретних заходів, а також ретельних перевірок, які б виходили за рамки партійної колегіальності, напівзаходів, бюрократичних ме-

тоді, повільного і некавалірного шляху від обіцянки до дій.

Третій напрямок – це створення партнерства заради досконалості між центральними та місцевими органами влади та установами з метою перетворення Педагогічного ліцею імені Тараса Шевченка на передовий заклад передової освіти з викладанням мовами національних меншин у Румунії. Маємо величезну можливість разом просувати модель партнерства для досягнення досконалості в освіті рідною мовою. У зв'язку з цим я звертаюся з публічним закликом до центральних і місцевих органів влади, відповідальних за цю сферу, та інших відповідних установ на центральному та місцевому рівнях приєднатися до нас у неформальному партнерстві заради досконалості, яке може не тільки врятувати від занепаду, але й переосмислити цей ліцей як взірць освітньої досконалості на національному рівні!

ПОГЛИБЛЕНІ ДИСКУСІЇ ПРО ПРОБЛЕМИ УКРАЇНЦІВ ДОБРУДЖІ

Національна кампанія «Дізнавайся! Підтримуй! Вирішуй!» дісталася й Добруджі, зокрема Тульчанської філії Союзу українців Румунії. Для визначення та вирішення проблем, з якими стикається українська громада у зоні Добруджі, голова СУР Микола-Мирослав Петрецький зустрівся 20 березня з Комітетом філії, головами місцевих організацій та їхніми членами.

Так само, як і в інших повітах, Микола-Мирослав Петрецький висловив свою готовність та підтримку для знаходження рішень найбільш підходящих для покращення життя людей у всіх населених пунктах повіту Тульча, в яких компактно проживають етнічні українці. Він оцінив постійне покращення діяльності повітової філії як завдяки діяльності Союзу українців Румунії, так і в результаті його зусиль на парламентському рівні.

«Одне з моїх основних завдань є те, щоб переконатися, що у конкретному способі відбувається підхід до проблем та потреб громади, а Союз українців Румунії виконує своє тверде зобов'язання перед нею. Реорганізація плану заходів для поточного року була одним з основних питань у моєму щоденнику, через її пристосування до потреб та побажань етнічних українців Добруджі. Я підкреслював важливість покращеної співпраці з міс-

цевою державною адміністрацією для просування корисних для громади проєктів та підтвердив нашу тверду підтримку для навчання українською мовою», – заявив Микола-Мирослав Петрецький.

Іншим дуже важливим пунктом у контексті електорального року була належна участь у місцевих виборах 2024 року. Були проаналізовані стратегії щодо забезпечення адекватного представлення українців Добруджі у місцевих державних адміністраціях та обговорені способи активного залучення членів громади до виборчого процесу.

Голова СУР наголосив на важливості сприяння поінформованій та відповідальній участі у голосуванні, відображення різноманітності та потреб української громади в місцевому політичному ландшафті, задаючи правильні напрямки Союзу українців Румунії та його представникам у цьому сенсі.

Конструктивна розмова стосувалася діяльності Тульчанської філії СУР, її партнерств та проєктів, а також запланованих на майбутнє заходів. На зустрічі були також присутні перший заступник голови СУР Богдан Мойсей, голова Тульчанської філії СУР Лучіка Герман та старший радник СУР Костел Іліє.

САМІТ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ У БУХАРЕСТІ

(Продовження із 1 стор.)

Державний радник Канцелярії прем'єр-міністра Румунії Віктор Опаскі зачитав звернення прем'єра Марчела Чолаку, який наголосив, що Румунія продовжить підтримувати легітимну боротьбу України, доки це буде потрібно, а також відновлення її територіальної цілісності в межах офіційно визнаних кордонів. Одночас, у посланні глава уряду наголосив, що Румунія підтримає ухвалення якомога більш амбітного пакету на підтримку України на саміті НАТО у Вашингтоні.

У своєму виступі міністерка закордонних справ Лумініца Одобеску підтвердила важливість міжнародної підтримки незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України. Вона підкреслила, що справедливий і тривалий мир в Україні безпосередньо залежить від притягнення до відповідальності всіх винних у злочинах в Україні та проти України. Вона зазначила, що запропонована президентом Зеленським Формула миру, підтримана більшістю міжнародної спільноти, в тому числі Румунією, базується на принципах міжнародного права та Статуту ООН.

Посол України в Румунії Ігор Прокопчук підкреслив, що «Румунія не тільки добрий сусід, але й у цей критичний для України час засвідчила свою солідарність з українським народом та відданість добросусідським відносинам, які мають міждержавний стратегічний характер». Він подякував представникам румунської держави за підтвердження спільного бачення Україною та Румунією тих викликів, які постають через продовження брутальної, агресивної війни РФ проти України.

Своєю чергою посол з особливих доручень Міністерства закордонних справ України з питань світового українства Мар'яна Беца подякувала Румунії за прийом Саміту Світового Конгресу Українців і за підтримку в ході української боротьби з російською агресією, а Світовому Конгресу Українців – за максимальну допомогу Україні, наголосивши, що кожна організація, кожен українець, кожен волонтер робить свій внесок у наближення перемоги. Вона підкреслила важливість збереження та розвитку української національної ідентичності у світі як вирішальної складової національної стійкості.

Посол Канади в Румунії Гевін Бучан зазначив, що боротьба проти російського вторгнення в Україну, боротьба за Укра-

їну, «повинна відбуватися скрізь, у всіх наших столицях, в країнах НАТО, в Європейському Союзі і, можливо, найбільше в Конгресі у Вашингтоні». «Ми повинні продовжувати наші зусилля, тримати увагу світу прикутою до України. Ми повинні протистояти спробам Росії відволікти нас від того, що є боротьбою за демократію і свободу, яка триває в Україні», – сказав канадський дипломат.

Офіційне відкриття заходу завершилося врученням медалі Святого Володимира лідерам українських громад світу, після чого дві групи українських переселенців, які знайшли прихисток у Румунії, підготували присутнім незабутню творчу програму, проілюструвавши ситуацію в Україні через емоції розлуки, триваючу агресію, але, перш за все, з надією на перемогу.

У суботу та неділю, 13-14 квітня, дискусії були зосереджені на розробці плану дій та обговорення ідей і пропозицій щодо подальших дій закордонного українства в контексті нових безпрецедентних викликів для українського народу, а також щодо подальшої підтримки Укра-

їни – гуманітарної, політичної, військової, фінансової, освітньої, яка вкрай необхідна в умовах повномасштабної війни, розв'язаної Володимиром Путіним 24 лютого 2022 року. На порядку денному дискусій були такі теми, як:

1. Єдність та сила українських громад – запорука спільного успіху: інтеграція українських переселенців у громади, сприяння політиці їхнього повернення в Україну, механізми протидії руському міру та шляхи розбудови молодіжного руху в діаспорі.

2. Українська школа за кордоном – вектор збереження української ідентичності: визначальна роль українознавчих шкіл за кордоном у збереженні національної ідентичності, проблеми та перспективи української освіти у діаспорі, шляхи та методи подолання освітніх викликів та нові освітні ініціативи задля розвитку української освіти у світі.

3. Адвокаційна робота на підтримку України: дієві практичні інструменти адвокатури у різних регіонах світу, а також успішні практичні кейси адвокатури з різних громад.

4. Як СКУ може наблизити перемогу: актуальна військово-політична ситуація в Україні, нинішня ситуація на фронті та основні, найбільш актуальні завдання і напрями діяльності СКУ, які зможуть якісно підтримати Україну у її боротьбі проти російського імперіалізму у коротко- та середньостроковій перспективі.

5. Відбудова України під час війни та після перемоги.

6. Зміцнення єдності та співпраці серед глобальної мережі українських громад: шляхи об'єднання численних українських громад у світі навколо СКУ та його складових організацій, а також взаємодія в цьому питанні з партнерами СКУ та іншими інституціями.

7. Погляд у майбутнє. «В єдності наша сила – разом до перемоги і відбудови»: висновки та представлення результатів роботи Саміту СКУ.

Учасники розробили та затвердили «Дорожню карту 2024 – 2027», що містить основні цілі та принципи, якими Світовий Конгрес Українців керуватиметься в роботі протягом наступних трьох років, зосереджуючись на трьох головних пріоритетах: перемога України, відбудова України та потужна українська спільнота.

Союз українців Румунії продовжує підготовку до місцевих виборів

Союз українців Румунії продовжує підготовку до місцевих виборів, що відбудуться 9 червня, а прозорість, залученість спільноти та демократичний відбір кандидатів є ключовими елементами його стратегії. Ці та багато

інших питань стали темами дискусій 5 квітня у приміщенні Арадської філії СУР у Тирнові під час засідання Ради СУР.

З особливим наголосом на компетентності кандидатів, здатних протистояти викликам посади та на рішучості просувати і відстоювати інтереси

членів української спільноти, члени Ради СУР обговорили можливості, які надає виборчий процес для зміцнення та покращення представництва інтересів етнічних українців в органах місцевого самоврядування та в суспільному житті загалом.

У дусі демократії, що вимагає прозорого та неупередженого процесу, заснованого на об'єктивних критеріях, відбору найкращих кандидатів Рада СУР визначила процедуру висунення кандидатів шляхом голосування комітетів філій, прозоро та на базі списків і щотижневих аналізів.

Водночас члени Ради СУР та Комітету Арадської філії проаналізували вплив виборчого процесу на українську спільноту в повіті, визначивши виклики та можливості для адекватного представництва в органах місцевої публічної влади.

Рада СУР прийняла ряд конкретних рішень для успішної участі у виборах 2024 року, зосередившись на розробці стратегій відповідальної участі, підвищенні явки виборців та залученні якомога більшої кількості українців до виборчого процесу.

Під час зустрічі було представлено та проаналізовано оновлені дані щодо підтримки, яку Союз українців Румунії надає на рівні кожного населеного пункту, де він має місцеві організації, включаючи премії, шкільні олімпіади, екскурсії, конкурси, фінансову допомогу, партнерство з церквами тощо.

СУР братиме участь у місцевих виборах 9 червня 2024 року з власними списками кандидатів і не створюватиме електоральних альянсів з тим, щоб інтереси етнічних українців були представлені максимально ефективно.

«Тиждень креативного мерцішора» у Великому Бичкові

В оптимістичному дусі приходу весни молоді українці з Великого Бичкова присвятили себе колективній діяльності з виготовлення мерцішо-

рів та інших традиційних виробів, характерних для цього періоду повернення природи до життя.

Під керівництвом Михайла Бобрюка, голови місцевої організації Союзу українців Румунії, представники Союзу Української Молоді ініціювали в період з 28 лютого по 1 березня акцію під назвою «Тиждень креативного мерцішора», яка з радістю та ентузіазмом пройшла в місцевому будинку культури.

Одягнені в мальовничі українські костюми, молоді люди ще раз підкреслили свій міцний зв'язок з культурою і традиціями, приносячи ознаки весни в громаду і насолоджуючись кожною миттю разом.

Ініціатива позначила перехід до нового сезону і принесла промінь радості та надії в серця мешканців Великого Бичкова, особливо в нинішніх

умовах, коли громади, як ніколи, потребують моментів солідарності та взаєморозуміння.

Молодь подарувала мерцішори та вироби, зроблені з великою ретельністю та творчістю

1 березня, матерям на знак вдячності та поваги до їхньої незамінної ролі у Великому Бичкові.

Спортивне обладнання та інвентар для футбольної команди VHR Педурень

Діти та наставники футбольної команди VHR Педурень Тіміського повіту нещодавно отримали нове спортивне обладнання та інвентар в рамках кампанії «Дізнавайся! Підтримуй! Вирішуй!», ініційованої головою Союзу українців Румунії Миколою-Мирославом Петрецьким в українських громадах країни.

Як і обіцяв нещодавно, голова СУР дотримав свого слова, а нове спорядження та інвентар спортсменам передали голова Тіміської філії СУР Марія Сабо-Кондрей та представник тіміської молодіжної організації СУР Василь Габріель Білан. На церемонії вручення інвентарю були присутні й голова організації СУР у Петроаса-Маре Мар'яна Кубаш та перший заступник голови Андрій Кут, які подякували керівництву СУР за всю підтримку.

Молода команда футболістів із села Віктор Влад Деламаріна, яка 29 березня отримала у своє розпорядження нові комплекти форми, буде більш впевнено грати в майбутніх спортивних змаганнях та зможе гідно представляти громаду в новому сезоні футбольних змагань.

Передаючи спортивний інвентар команді VHR Педурень, Союз українців Румунії продовжує заохочувати та підтримувати українських дітей до занять спортом, заохочуючи їх до здорового способу життя та пропагуючи цінності спорту: командний дух, солідарність та чесну гру.

Воскресіння Христове на сторінках Євангелії

У чотирьох Євангеліях описано багато чудес Ісуса Христа, коли Він жив на землі. Ці дива – вагомий доказ Божественності Ісуса і одна з форм повчання. Христос творив чудес над людьми та над природою, а для себе не творив чудесних діл, щоб полішити Своє земне буття. Все ж таки євангелісти записали дві великі дії, які залишились найбільшими чудесами для всіх людей: Преображення Господнє на Таворській горі та Воскресіння Ісуса з мертвих.

Тому що Воскресіння Христа ніхто з людей не бачив, то чимало з них заперечували це диво. Противники навіть навчали людей, що Христос не воскрес. Ми, християни, віруємо у Його Воскресіння завдяки свідченням святих Апостолів та євангелістів, а Його Воскресіння є фундаментом нашої віри та нашої надії у вічне життя.

Святі євангелісти, які бачили Ісуса після Воскресіння, свідчили для нас, щоб і ми дізнались, що сталося тими днями і як ставились люди до Ісуса Воскреслого, так що кожен євангеліст додає щось для кращого нашого розуміння. Святий Матей записує у 27-ій главі, що Пілат поставив сторожу, щоб ученики Ісуса не викра-

ли з гробу. Сторожа бачила велике світло, так що упала лицем до землі. Сторожа оповідала

своїм настоятелям про це світло, але їм дали багато грошей, щоб брехали, що вони заснули і в той час ученики викрали Тіло Ісуса.

Святий Марко записує у своїй Євангелії у 16-ій главі, що Ісус Воскреслий вперше явився Марії Магдалині, з якої вигнав сім бісів. Це свідчення дає і нам, грішним, великої надії, тому що знаємо, що Христос відкрив Рай разом з розбійником на хресті, а після Воскресіння показався одній грішниці.

Святий Лука говорить про зустріч Ісуса воскреслого з двома учениками по дорозі в Єммаус. Вони впізнали Христа у переломненні хліба. Після Воскресіння Христос прощає Луку та Клеопу своїм власним тілом у вигляді хліба і вина. Так само Лука докладно розповідає як Ісус Вознісся на небо у 40 днів після Воскресіння.

Євангеліст Йоан говорить у своїй Євангелії як Ісус зайшов у будинок, де були його ученики крізь замкнені двері, кажучи їм: «*Радуйтеся!*», і як в ту неділю Воскреслу, Христос встановив Святу Тайну священства. Вісім днів після Пасхи Христос знову заходить до учеників крізь замкнені двері й на цей раз був присутній і апостол Фома, який переконався у Воскресінні Христовім і виголошує вічне свідчення про Сина Божого кажучи: «Господь мій і Бог мій!»

Отець Іван ЮРЧА

Фото автора

Майстерня «В очікуванні Великодніх Свят» у Сереті

Від 31 березня 2024 року та до Великодня щонеділі Серетська організація СУРу проводить майстерню «В очікуванні Великодніх Свят».

За 5 кілометрів від кордону з Україною, на північному-сході Румунії, у Сучавському повіті, розташоване невелике містечко Серет, на околиці якого протікає однойменна річка. Серет вперше згадується в документах як місто у 1334 році. Воно також відоме як важливий прикордонний пункт на північному кордоні Румунії з Україною. У цьому містечку проживає громада етнічних українців. У місті Сереті учні мають можливість вивчати рідну українську мову у восьмирічній школі імені Петру Мушата та в ліцеї імені Лацку Воде. Теж у Сереті діє місцева організація Союзу українців Румунії, яка протягом року організовує чимало культурно-мистецьких заходів. Таким чином, починаючи з 31 березня 2024 року та до Великодня

щонеділі Серетська організація СУРу проводить майстерню «В очікуванні Великодніх Свят». Діти роблять крашанки та писанки, створюють великодні прикраси та навчаються українським великоднім традиціям. В епоху технологій, коли електронні ігри домінують над дитячою увагою, похвальна ініціатива Серетської організації Союзу українців Румунії закликає молодь застосовувати свою уяву через практичну та творчу діяльність. Цей захід запропонував здорову альтернативу електронним іграм і висвітлив великодні традиції та звичаї через залучення громади.

Учителька української мови серетської восьмирічної школи імені Петру Мушата Мірабела Карп'як розповідає як пройшов перший захід, присвячений Великоднім святкам: «За моєї ініціативи та голови Серетської організації СУРу Константина Попеску, 31 березня діти провели радісний день, розмальовуючи яйця та створюючи великодні прикраси у веселій атмосфері у приміщенні СУРу. Успіх заходу був настільки очевидним, що наша діяльність буде продовжуватися щонеділі у 14.00 годині. У неділю у заході взяли участь 12 учнів, але я думаю, що після того як діти розкажуть і колегам про те, що вони відчували і навчилися під час заходу, кількість учасників збільшиться. Наступної неділі ми хочемо далі ознайомлювати дітей з традиціями українського народу, розмальовувати писанки, показати писанкарство як вид народного мистецтва, до якого звертаються багато сучасних художників. Писанкарство це зокрема жіноча робота. Традиційні писанки писали і пишуть під час Великоднього посту, хоча зараз писанки пишуться й протягом цілого року, щоб продавати їх як сувеніри.»

Учителька Мірабела Карп'як розповіла і про навчання українською

мовою у серетській восьмирічній школі: «У школі імені Петру Мушата українська мова викладається у 3 групах, одна група від п'ятого до восьмого

класу та дві групи від початкового до четвертого класу. Загалом 100 дітей вивчають українську рідну мову. Діти беруть участь в олімпіаді з української мови та інших конкурсах, організованих Союзом українців Румунії, таких як: Свято рідної мови, Національний конкурс Історія і традиції українців, Конкурс декламування української поезії, Юні українські таланти, а також в інших шкільних заходах з нагоди Різдва, Великодня тощо. Всі заходи організовуються за фінансової підтримки СУРу, діти отримують шкільне приладдя, різдвяні подарунки, грошові премії на конкурсах. Ми, вчителі української мови, намагаємося прищепити учням любов до рідної української мови, українських традицій та звичаїв, організовуючи різні заходи.

Останній захід відбувся 31 березня, а саме творча майстерня «В очікуванні Великодніх Свят», про яку я розповіла.»

Учениця 8 класу восьмирічної школи імені Петру Мушата Віталіна Каулія дуже любить рідну українську мову. Вона бере участь у різних конкурсах та заходах, організованих СУРом: «Я брала участь в Олімпіаді з української мови та у багатьох конкурсах, на яких отримали різні премії та дипломи. 10 квітня я брала участь у повітовому етапі Конкурсу декламування української поезії. Я дуже люблю українські традиції, українську мову, люблю читати та говорити по-українськи.»

Учениця 5 класу восьмирічної школи імені Петру Мушата Катерина Бурліке також бере участь у різних конкурсах. Вона готується до повітового етапу Конкурсу декламування української поезії. Катерина продекламувала вірш «Надія» Лесі Українки.

Андрея Бенческу, учениця 5 класу восьмирічної школи імені Петру Мушата взяла участь у Національному конкурсі «Історія і традиції українців», організованому у місті Сучава з піснею «Пташечка».

Христина ШТИРБЕЦЬ
Всесвітня служба радіо Румунія

Фото авторки

ФІЛІЇ СУР ВІДЗНАЧИЛИ «МІЖНАРОДНИЙ ЖІНОЧИЙ ДЕНЬ»

МАРАМОРОСЬКА ФІЛІЯ

Просування жінок на керівні та представницькі посади є однією з важливих цілей керівництва Союзу українців Румунії, підхід, який консолідувався в останні роки, що стало очевидним під час заходу «Букет квітів для найніжнішої істоти – жінки», який відбувся 10 березня в місті Сігету Мармацієй і в якому взяли участь понад 300 учасників.

Зустріч, організована Союзом Українок Румунії у партнерстві зі Союзом української молоді, пройшла в дусі святкування, вшанування важливої ролі, яку відіграють українські жінки в суспільстві, та визнання зусиль, які вони докладають для збереження та просування українських цінностей та культурної ідентичності.

Голова Союзу української молоді Алекс Мочернак та радник СУР Фабіан Попович подарували квіти та грамоти всім учасницям, як знак цінування значного внеску в громадах, яких вони представляють, у розвиток дружніх румунсько-українських відносин, але і за підтримку надану Україні та українському народу у боротьбі проти російської агресії.

Відкриваючи захід, голова Союзу українців Румунії Микола-Мирослав Петрецький зазначив, що незважаючи на складні часи, які переживає світ загалом та українська громада зокрема, українські жінки рішучі об'єднатися у своїй вирішаль-

ній ролі в суспільстві та в сім'ї, будучи, як матері, першими, хто виховує любов до дитини та її любов до рідної мови, а як дружини – першими, хто підтримує сильного чоловіка.

Микола-Мирослав Петрецький підкреслив важливу роль, яку відіграють жінки в різних сферах діяльності, оскільки вони представлені на всіх рівнях Союзу українців Румунії, завдяки чому Союз за останні 8 років покращив свою діяльність.

Голова СУР подякував усім жінкам за їхню наполегливість у прагненні зробити наш світ кращим, за виховання молодого покоління та увічнення української культури і цінностей, запевнивши їх у своїй повній підтримці та підтримці Союзу українців Румунії.

Мірела Чукур, голова Союзу українок Румунії, яка вела та модерувала захід, подякувала жінкам за їхню участь та залученість.

Багато з присутніх висловили свою високу оцінку місії українських жінок: Заступник мера міста Сігету Мармацієй Данієла-Онїца Івашку, шкільний інспектор для української меншини повіту Марамуреш Галина Мікулайчук, перший заступник голови СУР Василь Пасенчук, заступник голови Анна Самбор, примар комуни Ремети Іван-Клаудіу Бринзаник, директор професійно-технічного училища с. Поляни Лукреція Семенюк, депутат Закарпатської обласної ради Мирослава Ливч, ректор Академії культури і мистецтв в Ужгороді Наталія Шетеля та проректор академії Федір Апшай, заступник директора Державного підприємства «Ліси України» Павло Ванджурак, парох греко-католицької парафії м. Сігету Мармацієй Лучіан Марущак, представники Союзу українців з Марамуреша, Клужу, Тімішу, Ботошан та Сучави, а також українські біженці в Румунії.

СУЧАВСЬКА ФІЛІЯ

Сучавська філія Союзу українців Румунії вшанувала українських жінок за їх важливий внесок у суспільство, організувавши 3 березня захід, присвячений українським жінкам повіту. Розпочатий хвилиною мовчання, захід привернув увагу до українських військових та цивільних жінок, які загинули під час конфлікту в Україні.

Понад 62.000 жінок вступили до лав української армії та приблизно 5.000 з них воюють на передовій. Відсоток у розмірі 5,3%, представлений жінками у Збройних Силах України, відображає їхню зростаючу роль у захисті країни від російської агресії.

Круглий стіл, проведений під час заходу, обговорив останні досягнення та пропозиції щодо нових проєктів, присвячених жінкам та молоді. Голова Сучавської філії СУР Ілля Саучук підкреслив важливість та динамізм українських жінок у місцевих громадах. Вчителі української мови були відзначені за їхні зусилля у збереженні рідної мови численними заходами з дітьми. Олена Торак, заступник мера у комуні Бродина, та Костантіна Бурсук, місцевий радник у комуні Ватра Молдовіцей, були відзначені як захисники інтересів української меншини в місцевій адміністрації.

Священник Михайло Кобзюк, єпархіальний радник у справах національних меншин Сучавсько-Радівецької Архиепархії, виголосив молитву благословення та розповів про жінку як життєдайну силу світу, яку не випадково вшановують саме навесні, коли відроджується сама природа. У заході взяли участь українці, вчителі української мови, голови та члени місцевих організацій СУР Сучавського повіту, члени повітового комітету: Ілля Саучук, о. Михайло Кобзюк, Крістіна Кідеша, Нікуліна Клапон, Зірка Янош, Бриндуша Песларі, Надія Лазар-Бойчук, Овідіу Ткач, Олена Торак, Микола Чокан.

Визнання та вдячність було виражено врученням прекрасної білої троянди всім присутнім пані та панночкам на знак подяки за їхній цінний внесок.

ТІМІСЬКА ФІЛІЯ

«Роль жінки у збереженні української ідентичності» – символічний захід, який об'єднав понад 100 жінок, членкинь Тіміської філії Союзу українців Румунії у місті на березі річки Бега.

Пані та панянки з Лугожа, Драгомірешт, Малих Реміт, Петроаса Маре, Дарови, Ніцкідорфа, Бечі-кереку Мік, Джармати, Бетхаузена, Бар, Бирни-Погенешт, Готтлоба, Крічови, Джірока та Тімішоари, але й ті, хто через війну тимчасово знайшли прихисток у західній частині країни, об'єдналися у святкуванні, присвяченому їм та місії, яку мають в українській спільності.

У виступах та розмовах в рамках зустрічі говорилося про роль жінки у сучасному суспільстві та про важливість збереження етнічної ідентичності, незалежно від того, наскільки близько чи далеко живуть від кордону з Україною. Вона, нащадок Єви, менеджерка, журналістка, лікарка, вчителька, інженерка, домогосподарка чи пенсіонерка, буде носієм частинку української традиції, музики, мови та культури, як вчили нас наші предки.

Музичні моменти були забезпечені групою «Тріо Грін» з Малих Ремет, яка порадувала присутніх концертом традиційних пісень. Кожна жінка отримала квітку та незмінний символ весни – мерцішор від Союзу українців Румунії, який також забезпечив святковий стіл у ресторані.

Від імені керівництва та комітету у заході взяли участь голова філії професорка Марія Сабо Кондрей, перша заступниця голови Міхаєла Бумбук, відповідальна за жіночу організацію Біанка Хинда, вчительки Марія Бежеря та Ана Грін. Привітати жінок прийшли перші заступники голови філії Сорін Шпілка, Василь Дрозд, заступник голови Василь Шандор та голова організації СУР с. Бетхаузен Василь Кондрей.

КЛУЗЬКА ФІЛІЯ

2 березня «Клуб української малечі», який діє при Клужській філії Союзу українців Румунії, провів черговий захід під назвою «Міжнародний жіночий день». Ведуча заходу Людмила Дорош, головна редакторка дитячого журналу «Дзвоник», що виходить під егідою СУР, підготувала для дітей та дорослих низку заходів.

Діти послушали гарні вірші та пісні про маму. Оскільки ця зустріч була присвячена вшануванню матерів, їм дали можливість відволіктися та відпочити. Розважальна частина розпочалася з гри для мам «Що ти там робила?» Весела та творча гра, яка сподобалася не тільки мамам, а й дітям та іншим учасникам дійства, викликала багато сміху та гарного настрою. Далі була проведена ще одна гра, яка об'єднала мам з дітьми. Мета гри полягала в тому, щоб побачити, хто з

дітей знає найкраще свою маму. Виграли 3 пари мам з дітьми, які зібрали найбільше правильних відповідей з обох сторін. І остання гра була для дітей, де їм було запропоновано намалювати фігуру, не називаючи її, на спині учасника, який стояв попереду. А останній учасник колони зробив малюнок на папері так, як він це зрозумів. До останнього гравця малюнок дійшов у спотвореному вигляді, що викликало чимало веселощів.

У другій частині заходу – творчій майстерні – дітям було запропоновано виготовити квітку з кольорового паперу в подарунок мамі до початку весни та свята 8 Березня. У цій діяльності добре попрацювали як діти, так і мами.

Захід пройшов у веселій та дружній атмосфері, і дітям, і мамам було весело та приємно. Наприкінці події всі діти отримали нові журнали «Дзвоник» та «Бджілка», а мами та дівчатка були приємно вражені трояндами, які вони отримали від Союзу українців Румунії. Усі розійшлися по домівках з посмішками на обличчях, вдячні за прекрасні моменти, проведені разом.

(Продовження на 9 стор.)

«БУКЕТ КВІТІВ ДЛЯ НАЙНІЖНІШОЇ ІСТОТИ – ЖІНКИ»

(Продовження із 8 стор.)

ГАЛАЦЬКА ФІЛІЯ

Краса обрядових пісень, за допомогою яких люди намагалися прискорити прихід сонячних і теплих днів, пов'язаних з початком весни і початком сільськогосподарських робіт, проявилася в Галаці, де філія Союзу українців Румунії організувала творчий захід на тему «Роль української жінки у збереженні етнічної ідентичності».

Веснянки, гаївки зустрічаються на всій території України, але і у селах з етнічними українцями в Румунії, вони були співані дзвінко, з вірою в те, що природа швидше прокинеться із зимового сну.

Обрядові пісні виконувались переважно жінками та дітьми, родючість землі асоціювалася з жіночими символами. Зв'язок з природою був настільки глибоким, що люди, які жили колись в повній гармонії з нею, ототожнювали її з людиною, якій можна допомагати, до якої можна звертатися і яку можна закликати.

Народні традиції перепліталися впродовж часу з релігійними, а у наш час існують веснянки та ігри, які виконуються від Благовіщення до Великодня.

Хор Галацької філії «Ясниця» під керівництвом Ольги Чернієнко мав у своєму музичному репертуарі дві надзвичайно гарні веснянки. Також присутніх вразили пісні, присвячені матері. Наймолодші учасники хору вразили щирістю та чистотою свого виконання і викликали оплески. На завершення найталановитіші солісти хору мали можливість продемонструвати свої вокальні здібності та виконали твори із сучасного репертуару.

Галацька філія буде продовжувати популяризувати українські традиції, вважаючи, що, з одного боку, вони є якорем пам'яті про минуле громади, а з іншого – відіграють важливу роль у поширенні культурної інформації від покоління до покоління, забезпечуючи культурне та етнічне виживання етнічних українців.

ЯСЬКА ФІЛІЯ

Яська філія Союзу українців Румунії 10 березня відзначила Міжнародний жіночий день концертом, присвяченим жінкам, на знак подяки за їхні зусилля, відданість та видатний внесок. Думки та вдячність були спрямовані до матерів, дружин, колег та всіх жінок, які приносять радість та мотивацію українській громаді.

У це традиційне свято Яська філія СУР висловила свою вдячність жінкам, які організували захід, що зібрав гостей з місцевих органів влади, партнерських організацій та установ, а також багато представників біженців з України.

У різноманітній програмі була зворушлива сценка, яку представили діти з Європейського регіонального центру соціального втручання та допомоги. Надзвичайно талановиті, вони дали глядачам уявлення про те, що їм довелося пережити після вторгнення Російської Федерації, жак початку війни, підготовку та виїзд з країни, але зі щасливим кінцем – поверненням додому.

Представники українських біженців читали вірші, присвячені матерям та згадували трагічні події в Україні. На завершення вони подарували всім присутнім жінкам та дівчатам символи весни, підкреслюючи таким чином солідарність та підтримку громади.

Концертна програма продовжилася колажем пісень, присвячених жінкам, у виконанні вокаль-

ної солістки Отілії Захарової під звуки гітари. Кожний пісню передувало зворушливе вступне слово, що створювало чуттєву атмосферу.

Письменники з Яс, діячі культури та представники українських біженців завершили програму, декламуючи вірші та епіграми, роблячи свій внесок у різноманітність та насиченість заходу.

На завершення заходу голова філії Данієль Сердинчук вручив усім представницям прекрасної статі по троянді, супроводжуючи їх привітаннями, характерними для цього свята, на знак вдячності за їх видатний внесок у розвиток громади.

АРАДСЬКА ФІЛІЯ

У чарівному природному ландшафті, де оживає ліс, Арадська філія Союзу українців Румунії організувала 9 березня захід, присвячений жінкам і зібрала мам, бабусь, тіток і прекрасних дам, щоб відсвяткувати їх в унікальний спосіб у місті Кесоая.

Під керівництвом голови Арадської філії Союзу українців Румунії Гаврила Миколайчука атмосфера була сповнена радості та емоцій, а жінок вітали квітами та добрими побажаннями.

Захід включав виконання традиційних українських пісень, віршів і танців, що дало змогу ознайомитися з багатою культурою української громади в Араді. Також були представлені традиційні українські страви, що дало учасникам можливість скуштувати деякі з традиційних місцевих делікатесів.

Гаврило Миколайчук наголосив на важливості підтримки заходів, які популяризують українську культуру та традиції в громаді. Святкування Міжнародного жіночого дня вкотре продемонструвало, що культурні заходи в поєднанні з красою природи можуть створити незабутні моменти та сприяти зміцненню української громади.

Ботошанська філія відзначила Міжнародний жіночий день

Щорічно 8 березня відзначається Міжнародний жіночий день. Цей день спочатку був моментом відзначення емансипації жінок, боротьби за рівні права по відношенню до чоловіків, а сьогодні цей день став моментом вдячності, оцінки та визнання зусиль матерів, дружин, колег, усіх жінок, які оточують нас, тих, що дають нам радість життя. У цьому контексті Ботошанська філія організувала та провела справжнє свято на честь тих, що їх сотворив Господь Бог бути нашими помічницями, кажучи: «Не добре чоловікові бути самому; створю йому поміч, відповідну для нього». І сотворив, хоча чоловікам іноді важко в цьому зізнатися. У прекрасеному до святкування залі представниць прекрасної статі зустрічали квітами – символом весни. Зі вступною промовою виступив голова ботошанської філії СУР Віктор Семчук, який, представивши присутніх на заході почесних гостей, привітав ювілярок і запропонував учасникам заходу вшанувати хвилиною мовчання пам'ять загиблих українських героїв протягом більше двох років з моменту вторгнення Російської Федерації в Україну. Після виконання національних гімнів Румунії та України солістками філії Денісою Атіка та Денісою Аніцулесеї, програму продовжили короткими

промовами голова комуни Киндешти, перший заступник голови Яської філії та перший заступник голови Ботошанської філії Павло Білокопитюк. Вчительки української мови Козміна Майданюк

та Юліана Ватаманюк представили румунською та українською мовами коротку історію виникнення та значення урочистої дати. Перед великою кількістю присутніх, перед гостями свята виступали: вокальний гурток «Буковинські квіти», що складається з учнів шкіл с. Киндешти та Михайлени, з літературно-музичною програмою,

в якій звучали пісні та вірші українською мовою, присвячені матері, за якими з насиченим моментом виступили діточки садка із села Віцкани, координатор вихователька Лаура Ністор. Оплесками та з великою любов'ю зустріли вокальний гурт «Вишиванка» з Вовчинець (Україна), яким керує Ольга Белан, директор будинку культури с. Вовчинець, у виконанні якого прозвучало кілька українських пісень, серед яких згадаємо «Мамина криниця» та «Луже, зелений луже» а гурток «Весна» Ботошанської філії завершив програму. Наведені вище моменти доповнили українські та румунські пісні у виконанні солісток філії Деніси Атіки, Деніси Аніцулесеї, Паули Чорнодолі та молодого талановитого соліста Карола Ірімичука. Наприкінці голова Ботошанської філії СУР підкреслив, що ця акція, як і та, яка мала відбутися наступного дня, повністю профінансовані Союзом українців Румунії. Учасники заходу похвалили організаторів, а залучення вчителів та вихователів із зазначених шкіл було взірцевим. Жінки – це зірки, які освітлюють наше життя і наповнюють нас радістю та надією. Дякуємо вам за те, що ви завжди поруч і робите наше життя кращим. Зі святом 8 березня, шановна наша половина! Нехай у вас буде багато прекрасних моментів і багато щастя поруч з вашими близькими.

Віктор ГРИГОРЧУК,
перший заступник голови Яської філії СУР
Фото автора

ГАРМОНІЇ ВЕСНИ У СТОЛЬНОМУ СЕРЕТІ

М. Серет - 31 березня 2024

А ти їй дай такий отвiт:

Який прекрасний майський цвіт,

Весна iде, красу несе,

А тій красі радіє все!

(Українська народна пісня)

Не тільки красою природи та людської душі пишається Буковина, але ще й тим, що, принаймні, чотири із її місцевостей несуть від історії середньовіччя Молдавії атрибути стольного міста, а саме: Бая, Серет, Сучава та частково і Чернівці. Буковина є одним цілим, хоча б і тому, що єднає вже протягом значного історичного часу два сусідні народи, а гарантією цього добросусідства стоять етнічні громади українців у Румунії та румунів в Україні, які живуть і працюють у взаємоповазі, часто рідняться, збагачуючи разом матеріальні, а найголовніше, свої невмирущі духовні надбання.

Сьогорічна весна воскресла, оновила і збагатила не тільки живе вбрання буковинської природи у зоні Серетчини, але й внутрішнє, духовне вбрання багатоетнічного люду цього невеликого, зате привабливого міста, де мистецькі творчі вияви не перестають дивувати і насолоджувати як пересічного цінителя духовного витвору, так і фахівців.

Одним із таких плідних творчих виявів збагатились та оновились шанувальники музики міста Серету, і не тільки, подарованим паном Валентином Яношем, серетянином за походженням, сином славнозвісного колишнього професора музики у школах Серету і Негостини, невпинного хормейстра, талановитого майстра-виробника музичних струнних інструментів – Валерія Яноша – щирого українця і відданого до жертовності шанувальника української пісні, яку плекав і передавав молодим поколінням з подвижницьким ентузіазмом.

Вважаю, що не без тайного сприяння батька, звідти, із безмежного простору музики небесних сфер, син Валентин подарував рідному місту аванпрем'єру концерту-події Симфонічного Оркестру Сучави, у складі якого об'єдналися про-

фесори та учні Сучавського коледжу мистецтва «Чіпріян Порумбеску», під його диригентською паличкою.

Забезпечили матеріальне підложжя цього виємкового заходу у міському домі культури «Міхай Теліман» – Ротарі Клуб Сучава Четате (Кріпость, Замок) та Мерія м. Серету, у партнерстві із Університетом «Штефан чел Маре»

Сучава та Студентським домом культури, Культурним центром Серету та вище названим Коледжом.

Переповнений зал, коло 300 слухачів-глядачів, з нетерпінням і неабиякими емоціями чекали почути перші акорди та побачити талановитого побратима.

Концерту класичної музики у Сереті за останнє півстоліття не було і напевно це дало події неймовірної вагомості. І нарешті, сцена освілюється, оркестр, ведуча і Валентин Янош! Оплески просто вибухли і перестали тільки через довгий час, тоді коли в очах диригента і більшості присутніх забриніли перлини сльози-

нок любові, пошани, подяки. Його слова «Да... я вдома!» сказали в стократ більше.

Ведуча озвучила програму виємкових фрагментів класичної музики: На прекрасному блакитному Дунаї – Йоган Штраус молодший; Концерт для двох скрипок – Антоніо Вівальді; Балада – Чіпріян Порумбеску; Концерт для гобоя та струнного оркестру – Алессандро Марчелло; Моє сонце – музика Едуардо ді Капуа, вірші Джованні Капура; Кармен – Жорж Бізе, лібрето за одноіменною новелою Проспера Меріме; Марш Радецького – Йоган Штраус старший.

Неодмінно потрібно відмітити участь у концерті почесного запрошеного сучавського тенора Соріна Урсана Делакліта та квартет балет-виконавців Серетського ліцею «Лацку Воде», що додає заходу емоції сюрпризу та різноманітності.

Під останніми акордами Маршу Радецького ще гучніший спалах оплесків, вигуки «Браво!», квіти в подарунок виконацям, конотативно виражали духовну й душевну насолоду, глибоко облагородженою – а все це читалося так виразно на обличчях і в очах публіки.

І в цьому колективному захваті, я збагнув відповідь на давно поставлене собі запитання: Чому і як то вміло грав пан Валеріян Янош на скрипці лівою рукою?! Напевно це тому, що ліва рука це від серця, а серце пана Яноша було переповнене такою сильною любов'ю до музики, головню української (хоч твердять фахівці, що музика – це універсальна мова!), що передав цей Божий Дар усім трьом своїм дітям: Олександр-Сашкові, Валентину і Зірці.

Всі троє отримали вищу музичну освіту, останні двоє працюють професорами музики, Валентин у Сучаві, Зірка у Сереті, а старший, Сашко – концертмейстром-диригентом у Швейцарії.

Ось які-то у нас українці, наші побратими і посестри, як-то високо вшановують вони наш рід, а як-то ми, подеколи і подекуди, так важко піднімаємося до їхнього клику до справжніх духовних висот....

Але сьогодні у стольному місті Сереті, 31 березня 2024, від 14:00 по 16:00 годин, сталося диво, всі учасники концерту, істинно відчували те, що в теорії всім відомо – тільки духовні крила насправді піднімають людину!..

Євсебій ФРАСИНЮК

Фото автора

БЕРЕЗНЕВІ КУЛЬТУРНІ ЗАХОДИ У ПОВІТІ ТІМІШ

Місяць березень, перший місяць весни, який виганяє зиму і запрошує весну у гості. З приходом весни приходить найкраще свято 8-го Березня – День жінки. Таке свято відзначила і жіноча організація Тіміської філії СУР.

Членкиня жіночої організації Біянка Гинда відкрила свято, вітаючи всіх присутніх у залі з квітами для кожної жінки. Запросила до слова голову Тіміської філії Марію Сабо-Кондрей, яка побажала всім здоров'я, сили, мирного життя, гарно виховувати свої дітей, внуків, щасливих і веселих днів.

На свято були запрошені і жінки українки з України, котрі вже два роки живуть в Тімішоарі. Хочай для них це була радість, але в їх душах був смуток, жаль, туга, а в очах сльози за родиною та рідними.

Інший культурний захід організований Лугозьською місцевою організацією СУР «Вечір українського кіно», на тему «Дівоча доля в поезії Шевченка», присвячений Тарасу Шевченку з нагоди сповнення 210 років від дня народження. Координатор – Василь-Габрієл Білан, представник молодіжної організації.

У заході взяли участь представники Тіміської філії СУР – голова Марія Сабо-Кондрей, перший заступник Сорін Шпілька, заступник Василь Шандор, пані Анна Берегій, учителі та учні українського відділу Національного коледжу ім. Юлії Хаждеу, українці. Серед представників молодіжної організації, були присутні викладачі Віолета Манзур, Валентин Манзур та Міоара Чінар.

Присутні на заході мали змогу переглянути український фільм, за поемою Тараса Шевченка «Катерина». Поема «Катерина» уперше була надрукована в «Кобзарі» 1840 року, після викупу поета з кріпацтва, у дні навчання в Академії мистецтв. За жанром це реалістична соціально-побутова поема з елементами романтичної поетики про долю простої селянської дівчини, яку збезчестив офіцер-дворянин. Поема «Катерина» – перший твір, у якому поет звернувся до теми жінки-покритки і жінки-матері.

Анна БЕРЕГІЙ

Фото авторки

УКРАЇНЦІ ВШАНУВАЛИ РОКОВИНИ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

У березні Всевишній послав українському народові національного генія і пророка Тараса Шевченка, якого називають Велетнем духу, Мойсеєм українців, пророком, батьком, Кобзарем та багатьма іншими славними іменами. Місяць березень, до речі, ще називають місяцем Шевченка, і це не випадково, адже великий Кобзар щороку приходиться до нас оновленим і неповторним. У такій атмосфері Яська філія СУР відзначила 210-річчя народження Тараса Шевченка.

Гостями у нас були діячі культури та мистецтва, представники місцевих органів влади, деяких навчальних закладів, представники меншин, асоціацій та товариств, з якими ми співпрацюємо, і, звичайно, за добрим звичаєм, представники біженців з України, які тимчасово оселилися в Ясах.

Підготовлена програма відповідала святковій події, яку підтримали почесні гості з Чернівців – Театр народних традицій «Чернівчанка», координаторки пані Галина Марараш та Тетяна Татарчик, вокальний гурт «Полонинка» з Палтину, координатор Ілля Саучук, голова Сучавської філії СУР, викладач Отілія Захаров з Національного коледжу мистецтв «Октав Банчіле», група декламаторів з українських біженців і група яських письменників, які беруть постійно участь в наших заходах.

Голова Яської філії Даніел Сердинчук відкрив урочистості, присвячені 210-річчю з дня народження Тараса Григоровича Шевченка, та запропо-

нував присутнім послухати державні гімни Румунії та України. Учасники події, хвилиною мовчання вшанували полеглих у боях за свободу та територіальну цілісність проти російських загарбників. Продовжуючи програму, голова філії відзначив творчість великого письменника української та світової літератури. Програму, підготовлену до цього заходу, вів перший заступник голови філії яка розпочалася коротким викладом викладачки Кармен Захарія Данікової про життя і творчість великого Кобзаря та віршем «Заповіт», який продекламувала Ліліана Матей. Музично-літературну

Яська філія відевяткувала Великого Кобзаря

програму відкрили наші гості з України – Театр народних традицій «Чернівчанка», який представив особливо схвалену гостями програму, що складалася з трьох окремих моментів: українсь-

ких народних пісень, декламації віршів та хореографії, які відповідали святкованому моменту та подіям що відбуваються на Україні. У своєму слові пані Тетяна Татарчук зазначила: «Ми дійсно можемо оцінити кризу віки, коли те, про що він попереджав, справджується, і Україна відчайдушно бореться зі страшним ворогом...»

Але в тому і наша сила, що ми маємо що зберігати та за що боротись. Це наша національна ідентичність. І вона викликає щире повагу в сусідів-румунів, які вміють цінувати ідентичність нації.

Тож такі зустрічі повертають нам, українцям, що проживають вдома і поза домом, віру, трохи, хоч на кілька годин, підліковують наші душі, аби знову мати сили витримувати зло, якого так багато навколо. І ставати ще сильнішими.

Ми щиро вдячні Яській філії Союзу українців Румунії та її керівнику Даніелу Сердинчуку за сподвижницьку працю в утвердженні української культури. Справа, яку Ви робите, має величезну вагу. Тож плекаймо рідне слово, пісню та культуру, бо цього в нас не забере жоден ворог. Якщо не відмовимось самі. А відмовитись не маємо права».

Частини з програми наших поважних гостей переплітлися з програмами інших учасників. Вокальний гурт «Полонинка» був заснований у 2002 році і до 2017 року ним керувала викладачка Параскева Гуцуляк, а з 2017 року його очолює Ілля

Саучук, голова Сучавської філії СУР. Репертуар гурту багатий. Щастя і смуток, полегшення, радість, натхнення і любов звучать у піснях, які вони виконують. Але звідки взялася назва цього гурту? У селі Палтині є гора «Полонинка» – звідки навесні пастухи виходять на полонину з худобою і звідки пішла назва вокального гурту. «Полонинка» порадувала присутніх на заході старовинними гуцульськими піснями з місцевого фольклору. Програму продовжила вчителька Отілія Захаров, яка свій обраний репертуар доповнила декламацією віршів із творчості Шевченка. Коротку, але змістовну програму представили біженці з України, які тимчасово оселилися в Ясах. Завершила програму група письменників декламацією віршів з творчості поета, і з власної творчості. Під час акції виступив Моше Гропер, радник мера міста Яси у справах меншин. У своїй промові особливо оцінив діяльність української громади у громадському і культурному житті міста.

Слід зазначити, що лейтмотивом заходу, організованого Яською філією СУР, було те, що спадщина великого Кобзаря є актуальною і сьогодні. У ліриці поета бачимо заклик відстоювати незалеж-

ність і боротися за майбутнє України. Тарас Шевченко – гордість, честь і слава українського народу. І поки в українського народу є таке сильне джерело мужності та патріотизму, як слово Шевченка, Україна живе і буде жити.

Сьогодні, коли Україна ціною життя своїх найкращих синів і дочок захищає свою незалежність, Тарасові слова звучать як ніколи актуально і пророче.

Борітеся – поборете! Вам Бог помагає!

Слава Україні, героям слава!

Віктор ГРИГОРЧУК,
перший заступник голови Яської філії СУР
Фото автора

Українці повіту Тіміш вшанували пам'ять Шевченка в Лугожі

Уже стало традицією українців повіту Тіміш кожного року святкувати роковини народження генія українського народу поета, художника Тараса Шевченка.

10-го березня в місті Лугожі віддали честь і шану тому, котрий підніс українську літературу і культуру до світового рівня, який боровся за волю і за правду, за краще життя свого народу.

В українському храмі Св. Володимира зустрілися українці, парох церкви В. Бротней відправив службу, молитву і панахиду за нашого Кобзаря.

В неділю, другого дня, після Св. Літургії, біля погруддя Тараса Шевченка відбулися урочисті моменти. Були присутні, учні та учителі шкіл, де викладається українська мова.

Відкрила цей момент голова філії СУР Тіміш Марія Сабо-Кондрей. Вона звернулася теплими словами до присутніх на українській і румунській

Концерт продовжився у фестивальному залі, де брали участь учні шкіл з Шуки, Петроаса Маре, Бетхаузена, учні українського відділу коледжу ім. Юлії Хашдеу, а вчителі Віолета Манзур і Василь Білан, представили артистичну програму.

Діточки садочка з Шуки продекламували віршики і заспівали пісеньки зачаровуючи аудиторію з своїми звучними голосочками.

Тарас Григорович Шевченко – це вічний вогонь, що ніколи не згасне в серцях українського народу.

Анна Берегій
Фото авторки

(Продовження на 13 стор.)

Культурна діяльність СУРу

Безкоштовне проживання, грошові премії та можливість отримати стипендію, взявши участь в олімпіадах на повітовому чи національному рівні – це лише деякі з можливостей, які Союз українців Румунії пропонує учням, що вивчають рідну мову.

У Тіміському повіті офіційно розпочалася кампанія зі вступу до українського відділення ліцею ім. Юлії Хаждеу у місті Лугож. Делегація, яка складалася з представників СУР та керівництва ліцею, представили освітню пропозицію у тіміських гімназійних навчальних закладах.

Голова Тіміської філії Союзу українців Румунії, шкільний інспектор для української національної меншини Марія Сабо-Кондрей очолювала делегацію разом з директором ліцею Андою Урсулеску Лунгу та викладачами Габрієлою Іванчу та Віолетою Манзур.

Освітня пропозиція для 2024-2025 навчального року була представлена детально

ВСТУПАЙТЕ ДО УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛЕННЯ ЛІЦЕЮ ІМ. ЮЛІЇ ХАЖДЕУ У ЛУГОЖІ

на відео-проекторі та підкреслювала переваги безкоштовного проживання, грошових премій та отримання стипендій за участь у повітових та національних конкурсах, яких надає Союз українців Румунії.

Голова Тіміської філії СУР Марія Сабо-Кондрей розповіла учням про особливі можливості, яких надає відділення української

мови, підкресливши важливість 70-відсоткового результату на бакалаврському іспиті в минулому році та участь понад 100 кандидатів у конкурсах на вільні місця 2023-2024 навчального року.

Делегацію системи середньої освіти з інтересом зустріли директори шкіл-партнерів: професор Рамона Ескаріу – восьмирічна школа с. Бетхаузен, професор Іонел Петря – восьмирічна школа с. Бирна, професор Ніколає Бензар – восьмирічна школа с. Штюка, професор Емілія Гоян – восьмирічна школа с. Гавождя та професор Доріна Стан – восьмирічна школа с. Дарова.

Керівники шкіл високо оцінили ініціативу СУР, яка приходить на допомогу українським учням і не тільки, та висловили вдячність за внесок у сферу якісної освіти Теоретичному ліцею ім. Юлії Хаждеу – закладу з видатною репутацією та 120-річною традицією в освіті.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ УКРАЇНСЬКИХ ДІЯЧІВ КУЛЬТУРИ ТА ПИСЬМЕННИКІВ БУКОВИНИ

Вшанування пам'яті українських діячів культури та письменників Буковини відбулося 9 березня в церкві «Св. Іллі та Св. Арх. Михайла та Св. Арх. Гавриїла» в селі Дарманешти, організоване Сучавською філією Союзу Українців Румунії.

Панахида була проведена двомовно, румунською та українською мовами, отцем Михайлом Кобзюком, єпархіальним радником Управління у справах меншин Сучавсько-Радівецької Архiepархії.

На заході вшанували буковинських діячів, які зробили внесок у популяризацію та збереження української культури, традицій та мови: Ольга Кобилянська, Степан Ткачук, Корнелій Регуш,

Іван Кідещук, Микола Майданюк, Іоан Козмей, Вікентій Николаичук, Юрій Лукан, Микола Гапенчук, Юрій Чига, Василь Цаповець, Микола Крамар, Денис Онищук, Іван Боднарюк, Траян Малиш, Іван Негрюк, Юрій Ракоча, Василь Клим, Ілля Кожокар, Сильвестр Яричевський, Сидонія Никорович, Михайло Георгій, Мирослава та Данило Шандро, Василь Мангеловський, Теофіл Ребошапка, Микола Курилюк та Аврора Гуцан.

Після панахиди відбувся круглий стіл, під час якого було обговорено діяльність та внесок зазначених особистостей у збереження етнічної та культурної ідентичності української меншини в Румунії. Отець Михайло Кобзюк розповів про життя та діяльність Степана Ткачука, члена-засновника СУР. Бриндуша Писларі, директор будинку культури в Мілішівцях, розповіла про професора Івана Воящука, людину великої цінності, популяризатора українства в рідному селі, засновника вокального ансамблю «Барвінок».

У ПОВІТІ СУЧАВА ВІДБУЛИСЯ ПОКАЗОВІ УРОКИ, ПРИСВЯЧЕНІ ОСОБЛИВИМ ПОДІЯМ

По-справжньому щасливі ті учні, які мають можливість навчатися у відданих, динамічних та цілеспрямованих вчителів. Саме такими є учні восьмирічних шкіл Палтіну та Арджелу, які взяли участь у серії показових уроків, присвячених особливим подіям: Міжнародному дню щастя – 20 березня, Міжнародному дню поезії – 21 березня та Всесвітньому дню води – 22 березня.

Українська лірика була виконана з ентузіазмом учнями обох шкіл, а слова великих класиків, таких як Тарас Шевченко, Леся Українка та Іван Франко, подарували присутнім емоційні моменти, перетворивши день на справжнє свято.

Черасела Чорней оголосила виклик «Так виглядає моє щастя», заохочуючи учнів радіти простим речам і цінувати все, що вони мають: здоров'я, близьких і колег по душі.

Під заголовком «Вода, ти не тільки необхідна для життя, але ти – саме життя; ти – багатство, якому немає рівних на Землі, ти – найніжніша, найчистіша, ти – душа Землі», під керівництвом вчительки Константини Бурсук, учні восьмирічної школи Палтіну, за допомогою різних цікавих заходів, дізналися про життєво важливе значення води на Землі. Діти розфарбовували та вирізували колажі, щоб підняти тривогу з приводу марнотратства води та заохотити до більшої відповідальності за ефективне використання цього дорогоцінного ресурсу.

Чемпіонат СУР з настільного тенісу у місцевій організації Верхня Рівна

Азарт і змагання в ім'я солідарності – це принцип, яким керувався Союз українців Румунії, організуючи 16 березня у домі місцевої організації с. Верхня Рівна Чемпіонат СУР з настільного тенісу, спортивний захід, який зібрав 28 спортсменів та понад 50 учасників.

Усвідомлюючи важливість фізичної активності, розвитку талантів і захоплення серед членів української громади, а також необхідність зміцнення солідарності та єдності всередині її, Союз українців Румунії не тільки підтримує, але й активно організовує спортивні змагання.

Оскільки поєдинки проходили з інтенсивністю та рішучістю, після дня захоплюючих змагань було визначено турнірну таблицю: перше місце посів Валентин Боднарюк, друге – Іван-Клаудіу Бринзаник, третє – Денис Андрашук. Призи за найтехнічнішого гравця та за популярність отримали Денис Мурешан та відповідно Рауль Марфіч.

(Продовження із 14 стор.)

УКРАЇНЦІ ВШАНУВАЛИ РОКОВИНИ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

(Продовження з 11 стор.)

Сігету Мармаціей

У 210-ту річницю від дня народження національного поета України Тараса Шевченка понад 250 українців з усієї країни зібралися 10 березня біля його погруддя в центрі міста Сігету Мармаціей під керівництвом Марамороської філії Союзу українців Румунії.

На відкритті заходу прозвучали промови про важливість творчості Великого Кобзаря, який відобразив сутність і традиції українського народу та подав надзвичайно потужний універсальний голос усім тим, хто бореться за свободу і рівність у всьому світі. Культурний заповіт творчості Тараса Шевченка виходить за межі національних та часових кордонів і залишається актуальним та надихаючим для всього людства.

У своїй промові голова Союзу українців Румунії Микола-Мирослав Петрецький підкреслив важливість місяця березня для українців з цілого світу, які вшановують творчість великого українського поета, художника та візіонера Тараса Шевченка, яка була перекладена на більше ніж 100 мов.

Микола-Мирослав Петрецький підкреслив, що Тарас Шевченко є важливою частиною життя українців Румунії, другої країни в Європі, де встановлено найбільше йому пам'ятників, але він має додаткове символічне значення для української громади Сігету Мармаціей, де знаходиться єдиний в країні ліцей з повним викладанням українською мовою, що носить ім'я великого поета.

Крім того, голова СУР наголосив на закликах Тараса Шевченка, які сьогодні, як ніколи, актуальні, і які лежать в основі мужності та героїзму українського народу, що бореться за демократію, свободу та рідну українську мову.

Також виступили голова Марамороської філії СУР Мирослав Петрецький, заступник примаря міста Сігету Мармаціей Данієла Оніца-Івашку, депутат Закарпатської обласної ради Мирослава Ливч, ректор Академії культури і мистецтв в Ужгороді Наталія Шетеля, заступник голови СУР Анна Самбор, а також мер комуни Ремети Іван Бринзаник.

У рамках заходу також відбулося декламування віршів та виконання пісень, присвячених поету Тарасу Шевченку у виконанні колективів «Голос полонини» з Полян, керівник Михайло Мачока, «Веселка» з села Луг-над-Тисою, керівник Анна Самбор та вокального ансамблю Академії Культури і Мистецтв Закарпатської обласної ради.

На завершення до погруддя великого українського національного поета було покладено вінки та кошики з квітами.

Сату Маре

Понад 150 учасників зібралися 9 березня на урочистому заході з нагоди святкування 210-ти років від народження Тараса Григоровича Шевченка. Подія, що має велике символічне значення, відбулася біля погруддя поета в центрі міста Сату Маре, до якого учасники поклали вінки та квіти у кольорах румунського та українського прапорів.

Піднесена атмосфера заходу з вшанування світлої пам'яті українського національного поета зміцнила надію присутніх на те, що справедлива боротьба українського народу буде переможною, як це передбачав Тарас Шевченко ще в першій половині XIX-го століття. На пророчій місії Великого Кобзаря у відродженні українського духу, на актуальності його філософії життя та на цінностях багатогранної мистецької спадщини Шевченка для національної згуртованості наголосили присутні. Було зазначено, що приклад боротьби та самопожертви видатного українського мислителя нині єднає українців з усього світу, зігріває серця та душі.

Присутній на заході голова СУР Микола-Мирослав Петрецький підкреслив важливість символу боротьби українського національного поета за свободу в сучасному регіональному контексті, адже Тарас Шевченко є палаючим символом України, генієм, який надав сенс почуттю ідентичності, так яскраво зображеному в його творчості. Голова СУР відзначив неймовірну здатність творчості Шевченка об'єднувати не лише українців з України, а і тих, хто проживає в Румунії, створюючи справжні мости зв'язку. Також він підкреслив важливість боротьби та закликів Шевченка, які сьогодні є більш актуальними, ніж коли-небудь, в тому числі його заклик «Борітеся – поборете! Вам Бог помагає!», та представляють собою символ героїзму українців, які сьогодні борються за свободу, демократію

та українську мову. Микола-Мирослав Петрецький нагадав, що в Румунії встановлена найбільша кількість погрудь Тараса Шевченка після України, що свідчить про величезну пошану, якою користується український поет у нашій країні. Голова СУР подякував місцевій владі за підтримку, яку вона вже два роки надає українському народу, що переживає нелегкі часи.

Голова Сату-Марської філії СУР Ірина Люба Горват згадала світлу постать великого поета Тараса Шевченка, який, за її словами, залишається вічним вогнем, що ніколи не згасне в серцях українців, де б вони не проживали.

Префект повіту Раду Рока пообіцяв, що Сату Маре завжди буде поруч з Україною, аж до Перемоги, яка, на його переконання, відзначатиметься також біля погруддя великого українського барда. Він високо оцінив важливість участі СУР у діяльності та культурному житті міста Сату Маре.

Моменти емоцій та вдячності були підсилені концертною програмою у виконанні скрипальки Стелі Данчу, гітариста Андрія Дули (з Державної філармонії імені Діну Ліпатті, Сату Маре) та колективу ужгородської Академії культури і ми-

стецтв Закарпатської обласної Ради з програмою «Тарасу Шевченку – наша вічна вдячність!».

Учні Йонуц Ганциг, Наталія Голдіш та Саміра Сенука, які вивчають українську мову в школі ім. Геллерта Шандора в Мікулі, прочитали вірші великого поета. Таку ж шану віддав і Гліб Бройченко, який прочитав прекрасний вірш Шевченка, а молода біженка Марія Доміна мала зворушливий виступ про значення творчості видатного українського поета.

Бухарест

Комітет Бухарестської філії Союзу українців Румунії відзначив 210 років від народження національного поета Тараса Шевченка, важливий культурний момент для українців з усього світу. Захід, проведений 12 березня, зібрав українську громаду Столиці, яка вшанувала одну з найбільших постатей української культури.

Захід розпочався церемонією покладання вінків до погруддя Великого Кобзаря у Парку ім. Короля Михая I-го Румунії, на березі озера Гере-

стреу, де присутні заспівали пісню «Думи мої», на слова Тараса Шевченка.

Друга частина зустрічі – обговорення на тему «Сприйняття українського національного поета Тараса Шевченка в Румунії», відбулася у ВІП-Залі Національного Музею Села «Дімітріє Густі», де взяли слово голова СУР Микола-Мирослав Петрецький, депутат Парламенту Румунії, заступник голови СУР Богдан Мойсей, голова Бухарестської Філії СУР Михайло Трайста та представники українських біженців в Румунії: університетський професор Оксана Лютак та режисер Христина Джамала.

Захід завершився концертом музики та поезії у виконанні ансамблю «Едельвейс» та гурту «Фаворит» з українського театру СУР ім. І. Франка. Артисти також зіграли виставу «Жінки очима Шевченка» у виконанні, яке зуміло передати глибину творчості українського національного поета.

Ботошани

Ботошанська філія Союзу українців Румунії організувала сповнений емоціями день, який відзначив неоціненний внесок поета Тараса Шевченка в українську духовну спадщину та увінчав одну з найважливіших культурних традицій для української громади в діаспорі.

Захід розпочався хвилиною мовчання в пам'ять про полеглих у боротьбі за незалежність України героїв, які загинули під час збройного вторгнення Російської Федерації протягом останніх двох років. Виконання державних гімнів Румунії та України підкреслило тісні зв'язки між двома країнами.

Вчительки української мови Ірина Ватаманюк та Козміна Юліана Майданюк представили важливі аспекти з життя та творчості Тараса Шевченка.

Програма заходу включала пісні, вірші, танці та промови, що висвітлювали видатну особи-

(Продовження на 14 стор.)

УКРАЇНЦІ ВШАНУВАЛИ РОКОВИНИ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

(Продовження з 13 стор.)

стість Тараса Шевченка. Колективи «Квіти Буковини», «Весна» Ботошанської філії, а також «Веснянка» з с. Вовчинці, Україна, на чолі з директоркою місцевого будинку культури Ольгою Белан, «Полонинка» з с. Палтіну Сучавської філії та солісти філії представили винятковий святковий концерт. Молодий і талановитий соліст Карол Ірімчук дав виступ української та румунської музики, внісши додатковий відтінок хвилювання та ентузіазму у святкування.

Захід мав справжній успіх, адже день, присвячений Тарасу Шевченку, став не лише даниною пам'яті великому поету, а й можливістю зміцнити українську громаду в Ботошанах.

Клуж-Напока

Захід «210 років від дня народження поета Тараса Григоровича Шевченка» був відзначений в Клуж-Напоці місцевою філією СУР у партнерстві з відділом української мови та літератури філологічного факультету Університету ім. Бабеши-Бояї 16 березня у святковій атмосфері, а серед гостей знаходилися викладачі університету, студенти, українські біженці.

Голова Клузької філії д-р доцент Іван Гербіл відкрив захід коротким словом про неперевершену особистість Великого Кобзаря, прозваного «пророком української нації», після чого запросив пані Лізу Кадельник, меццо-сопрано Національної опери з Клуж-Напоки та її дочку Надію з гітарою виконати відому пісню «Рече та стогне Дніпр широкий...» на слова українського поета.

Слідувала перша доповідь, представлена д-р доцентом Діаною Тетян з кафедри слов'янських

мов і літератур філологічного факультету під назвою «Вічність миті чи рятівна сила мистецтва в повісті «Музикант» Т. Шевченка». Пані проф. Д. Тетян підкреслила, між іншим, що «якщо поетичній творчості Тараса Шевченка присвячено цілі томи літературознавчих досліджень, його проза довго залишалася в тіні (...). У листах до друзів Шевченко повідомляв, що написав близько двадцяти оповідань і повістей. На жаль, до нас дійшло лише дев'ять... Завершила свою доповідь такими словами: «Мова, якою співало його серце, була українська, а мова якою він говорив своїм сучасникам і нащадкам була універсальною мовою чистого мистецтва».

«Думи мої, думи мої» – друга пісня, яка прозвучала в залі імені Д. Поповича у виконанні тієї ж неперевершеної Лізи Кадельник. Насичене емоційністю, виконання викликало у аудиторії сльози.

У другій доповіді «Короткий огляд на рецепцію Т. Шевченка в румунському культурному просторі» представлений викл. д-р Михаєлоу Гербіл, було здійснено синтетичне окреслення румунського культурно-літературного життя, починаючи з 80-х років 19 ст., коли ім'я Тараса Шевченка вперше з'явилося в тогочасній періодиці, і до наших днів.

Про життя і творчість Тараса Шевченка присутні мали змогу дізнатися з унікального документального фільму із циклу «Обличчя української історії».

Далі відбувся поетичний момент, під час якого дівчинка з України, Аліса Краснова, разом зі студентами українського відділу Танею Фірішак та Іваном Папарігою продекламували вірші Шевченка.

Наприкінці заходу голова клузької філії Іван Гербіл представив доповідь «Образ козацької України у творчості Тараса Шевченка», у якій акцентував увагу на розкритті патріотичних ідей у ліриці Шевченка, втілених українським козацтвом, які звучать у численних віршах Т. Шевченка.

Тульча

Глибоку шану українському поету Тарасу Шевченку, з нагоди 210-ї річниці від дня його народження, було віддано на заході, організованому 21 березня Тульчанською філією Союзу українців Румунії.

Захід розпочався зі зворушливої церемонії покладання вінків та квітів до погруддя Великого Кобзаря, розташованого в символічній Ротонді особистостей в центрі Тульчі.

Церемонію вшанували представники місцевої влади: субпрефект Тимур Мемет, мер Штефан Іліє, член повітової ради Ралука Каченку, громада біженців з України, яку представляла Ліліана Іванова. На завершення першої частини вшанування прозвучала пісня «Рече та стогне» у виконанні вокальної групи «Задунайська Січ».

Друга частина заходу проходила в повітовій бібліотеці ім. Панаїта Черни, де публіка мала можливість ознайомитися з презентацією Олександра Кисельова про життя і творчість великого поета.

Актова зала бібліотеки стала сценою особливих моментів, де вокальні групи «Задунайська Січ» з Тульчі, «Пахнуча липа» з Теліци та група-засновниця «Задунайської Січі» порадували присутніх піснями, що відображають українську культурну спадщину. Молоді танцюристи тульчанської організації також вийшли на сцену з емоційною прем'єрою.

Вшанування не обмежилось однією Тульчею, а поширилося на низку пам'ятних заходів, організованих у населених пунктах Летя, Сфінту Георге, Крішан, Чукурова, Кілія-Веке, Мурігьол та Суліна, якими місцеві громади приєдналися до подяки та вшанування Тараса Шевченка.

Чемпіонат СУР з настільного тенісу у місцевій організації Верхня Рівна

(Продовження із 12 стор.)

Призи були не тільки символічним визнанням, але й фінансовою винагородою, вони були жестом вдячності за зусилля та відданість учасників: Перший приз – 400 леїв, другий приз – 300 леїв, третій приз – 200 леїв, четвертий приз – 100 леїв, приз за найтехнічнішого гравця та приз глядацьких симпатій – по 100 леїв кожний. Крім того, кожний учасник отримав іменний пакет з футболкою, ракеткою та м'ячем для настільного тенісу.

Присутній на заході, голова Союзу українців Румунії Микола-Мирослав Петрецький наголосив на важливості участі у спортивних змаганнях, організованих СУР. Депутат підкреслив, що кожен гравець є чемпіоном сам по собі, метою змагань є не тільки перемога, але

й змагання та зміцнення зв'язків між членами української громади.

Микола-Мирослав Петрецький побажав усім учасникам успіхів і високо оцінив велику роботу, яка стояла за організацією такого масштабного заходу. Депутат висловив подяку і привітання всій команді Союзу, яка зробила свій внесок в успіх і безпере-

бійне проведення змагань.

У заході також взяли участь перший заступник голови СУР Василь Пасенчук, заступник голови СУР Іван Рекало, голова Марамороської філії СУР Мирослав Петрецький, голова місцевої організації СУР Верхня Рівна та організатор конкурсу Михайло-Іван Лаурук, старший радник СУР Костел Іліє та радник СУР Фабіан Попович.

Музика – це рідна мова румунсько-української душі

(Продовження з минулого номера)

Співпраця з представниками благодійної організації в Тімішоарі завжди сприяла і сприяє моїй активній творчій і музичній діяльності, організації і реалізації проєктів, пов'язаних з заходами для української і румунської спільноти. До них можна віднести Всесвітній день біженців. Це міжнародний день, призначений ООН на честь біженців по всьому світу, які були змушені виїхати з рідної країни, міста, щоб уникнути військових конфліктів, окупації з боку держави-агресора та переслідувань. Цей день є нагодою викликати у громадськості співчуття та розуміння біди біженців та визнати їхню стійкість у відбудові свого життя. В цей день співробітниками LOGS було проведено декілька публічних заходів на площі Unirea, у тому числі і мій концерт. Я створила музичне тріо: піаніст, скрипаль і вокаліст, обрала інструментальний і пісенний репертуар та підготувала національні костюми. Музика лунала до самого вечора, слухачами були українці і румуни, мешканці міста. Усі були задоволені, нам аплодували та із різних куточків площі викрикували «Браво!».

Не менш яскравим і цікавим було свято Незалежності України. Це важливе свято для держави, адже сьогодні українці виборюють свою незалежність зі зброєю в руках. Святкування відбувалося у центрі міста, де проводилось декілька заходів, в яких приймали участь я і мої дівчата. Ми співали разом гімн України, Амелія декламувала вірші і приймала участь у танцювальному номері на основі музичного матеріалу популярної пісні «Ой у лузі червона калина» з Міленою та іншими дівчатами. А я на фортепіано акомпанувала співакам українські народні та сучасні пісні. Завершенням свята було застілля. По традиції благодійні організації завжди пригощають українців дуже щиро різними і смачними стравами. Зі своєї сторони українські жінки теж пригощали своїми національними стравами і пишалися одна перед одною своїми оригінальними рецептами. Я теж дуже часто приймаю участь у приготуванні страв на свята або пікніки і готую страви з особистою «одеською родзинкою». У мене є шанувальники мого кулінарного таланту, які заздалегідь цікавляться стравами, які я маю готувати до будь-якого свята.

24 січня вже 2024 року ми разом святкували День об'єднання в Румунії. Це національне свято, яке вшановує об'єднання країни і формування румунської держави в її теперішніх кордонах, що відбулося в 1918 році. Українці щиро вітали румунів зі святом. На честь такої події ми теж підготували музичне привітання для усіх співробітників-румунів. Атмосфера була дружньою, звучали улюблені народні румунські пісні, бажаючі підтанцювали, веселилися і жартували.

Але серед усіх подій, які відбувалися зі мною в Тімішоарі була одна, що стала незабутньою – це зустріч з Президентом Німеччини Ф. Штайнмаєром. Ніколи у житті я не могла уявити, що колись буду сидіти поруч із президентом Німеччини, даватиму йому інтерв'ю, спілкуватися з членами делегації і грати на фортепіано так, щоб торкнутися струн душі кожного з присутніх і побачити сльози на обличчях від співчуття та болю до нашої життєвої трагедії.

Особливо теплим і душевним було моє знайомство з Союзом українців Румунії і його представниками – пані Марією Сабо-Кондрей і пані Міхаєлою Бумбук. Вони підкорили мене своєю доброзичливістю, відкритістю та щирістю. Ці милі жінки завжди готові допомогти українцям-біженцям у вирішенні будь-яких питань та про-

блем. Вони з турботою ставляться до інвалідів, до багатодітних родин, родин з маленькими дітьми. Від пані Марії дізналася, що саме зараз на стадії підготовки та відкриття знаходиться дошкільний заклад – дитячий садочок на базі Союзу українців Румунії, Тіміська філія. Ініціатором і ідейним засновником якого є фахівець в галузі освіти сама Марія Сабо-Кондрей. Крім цього вона здійснювала допомогу українським родинам щодо зарахування дітей до румунських шкіл і гімназій. Ставилася з увагою до кожного випадку індивідуально і робила все можливе для отримання позитивного результату.

Після мого знайомства із представниками Союзу склалося враження, що вони мої рідні люди, яких я зазнала багато років тому. Наше спілкування було легким і прозорим, душевним і відкритим. Ми генерували ідеї щодо майбутніх проєктів, ділилися своїми думками, поглядами, обмінювалися своїм психолого-педагогічним досвідом. Також мені було дуже приємно отримати запрошення до круглого столу, який відбувся 24 лютого 2024 до другої річниці війни в Україні, підготувати інтерв'ю і пограти на фортепіано.

У свою чергу від пані Міхаєли Бумбук я отримала пропозицію щодо написання статті про своє життя і життя моїх близьких у Тімішоарі. Я була дуже вдячна, із задоволенням прийняла запрошення.

Закінчуючи свій екскурс у недалеке минуле, хочу розповісти про людей, які зустрілися на моєму життєвому шляху в Тімішоарі і про те, наскільки вони стали для мене рідними та близькими. Мої друзі різні за національністю – це румуни, давнішні українці-переселенці, жінки і чоловіки. Вони різні за віком, характером, фахом, але усіх їх об'єднує краса і щирість душі, відкритість і любов до ближнього, щедрість і бажання завжди бути поруч у скрутні моменти мого життя, підтримувати і допомагати. Для мене – це найкращі люди Тімішоари: Елена і Володимир Лутік, Сімона Станжик, Ана Раду, Валентина Додіце, Едуард Кебаб. Я вдячна Господу і долі за цих людей, хто простягнув нам руку допомоги, обігрів своїм теплом і дав надію на життя.

Лариса НЕЧАЄВА
професор Національного
університету в Одесі

ВІЙНА ОЧИМА ДИТИНИ

*Моя країна-Україна,
Я маленька частинка її.
Та зараз ти, на жаль, руїна,
До тебе обійми мої.*

*Я так люблю пташиний спів,
Шепіт лісів, гайів широких
І колір золотих степів,
І синь твоїх озер глибоких.*

*Я простягну долоньки до неба
Та миру попрошу у Бога.
Мені анічогісінько не треба,
Хай буде без ракет дорога.*

*Нехай росте калина в лузі,
Нехай співає соловей пісень,
Щоб були поруч рідні й друзі,
Щоб був лиш Перемоги день!*

Анна ЗАБЛОЦЬКА

Вшанування роковин народження Тараса Шевченка в Негостині

Сучавська Філія Союзу українців Румунії у співпраці з місцевою організацією СУР та мерією громади Балківці організували 17 березня у Негостині великий захід з нагоди 210-ї річниці від дня народження українського поета Тараса Шевченка.

Захід розпочався у церкві Св. Димитрія, де парафіяльний священник Данієл Петрашук провів поминальну молитву у присутності численних парафіян та гостей, які прибули з різних сіл повіту та з України.

Покладання вінків та квітів до погруддя Тараса Шевченка в Негостині стало даниною пам'яті Великому Кобзарю української літератури з боку голови СУР, депутата Миколи-Мирослава Петрецького та почесних гостей

Гості з України вшанували пам'ять Шевченка покладанням вінків: Вижицька районна рада представлена головою Михайлом Андрюком, Вашківська місцева рада – представлена головою Миколою Перчем, Департамент освіти і науки Чернівецької обласної військової адміністрації – представлена Ольгою Остафій, Чернівецький педагогічний коледж – представлений заступником директора Василем Процюком, Теремблчанський Ліцей – представлений директоркою Леонтиною Панчук, а біженців з України, які живуть в Сучаві, представляла Вікторія Удодик.

Після хвилини мовчання представники місцевих адміністрацій з Сучави, адміністративних та освітніх установ з України привітали учасників заходу. Ілля Саучук наголосив на необхідності проведення культурних заходів для збереження української мови в громадах та подякував гостям з України за їхню готовність до освітнього, культурного та адміністративного партнерства з румунськими установами.

У своїй промові мер громади Балківці Василь Шойман відмітив: «Сьогодні ми вшановуємо пам'ять національного поета України Тараса Шевченка. Він був тим, хто боровся за пробудження національної свідомості українського народу. Він багато страждав та завжди бажав жити у вільній Україні. За все, що він зробив, його доля була трагічною, він був покараний царем та більшу частину свого життя провів на чужині. Україна досі бореться за існування незалежної держави, за існування українського народу. Я вважаю, що всі українці мають право жити у вільній країні. Дякую всім колегам та

гостям, які прийшли сьогодні вшанувати пам'ять поета Тараса Шевченка в Негостині.»

Голова Вижицької районної ради Михайло Андрюк говорив про велич Тараса Шевченка та подякував за допомогу, надану Сучавським повітом українському народу: «Мені дуже приємно перебувати у вас, пане мер. Адже у нас бі-

льше вісім років є підписана угода про співпрацю. Ми сьогодні зустрілися, щоби пригадати пророчі слова Великого Кобзаря «Борітеся – поборете!» Сьогодні наша Україна бореться за світле і чисте небо, за волю, яку пророкував їй Тарас Шевченко. Я низько схиляю голову перед вами і перед вашим народом, що ви допомагаєте українцям зберегтися, вижити. Я вам щиро дякую від всіх вижничан, від внутрішньо переміщених осіб, які проживають на території Вижицького району. Скільки допомоги ми перевозили і для наших хлопців, це безмежна подяка, її неможливо передати. Тож вам – процвітання! І те, що ви підтримуєте українство в Румунії, це дяка вам! І ті спільні проекти, які ми підписали місяць назад, я маю надію що вони втіляться в життя. Офіційно запрошую мерів Сучавського повіту завітати до нас. Наші мери чекають вас, щоб підписати угоди, щоб можна обмінюватися делегаціями. Мені відомо, що саме у будинку культури Негостини відбувся фестиваль нашого неповторного земляка Назарія Яремчука за що я вам щиро вдячний. З вашою допомогою ми переможемо. Віват Румунії! Слава Україні!»

Світлана Дячук, директор Путильського ліцею, голова Ради директорів закладів загальної

середньої освіти гірських територій Чернівецької області ствердила: «Саме дуже приємно сьогодні побувати на богослужінні, побувати на такому гарному заході. Щиро дякуємо вам за запрошення. Надіємося на тісну співпрацю і дякуємо за те, що уособлюєте таку високу постать Тараса Шевченка. Це пророк, це людина та, яка наперед побачила, що на даний час відбувається в Україні. Нехай Боже благословіння допомагає вам у всіх ваших добрих справах, які ви робите, у всіх ваших світлих намірах і благородних задумах.»

Заступник директора педагогічного коледжу Чернівецького Державного Національного Університету імені Юрія Федьковича Василь Процюк відмітив: «Хочу привітати вас з нагоди сьогоднішніх урочистостей, які присвячені 210 річниці нашого славного Тараса Шевченка. Дякуємо щиро пану Іллі Саучуку за запрошення і тішимося, що маємо можливість поспілкуватися з вами чи тут, чи в Україні. Думаю, що висловлюю спільну думку всіх українців незалежно чи вони зараз на території Румунії, чи вони в Україні, вони відчують підтримку, яка надходить, в тому числі від Румунії. Пам'ятайте слова Шевченка «І мене в сім'ї великий, в сім'ї вольний, новий Не забудьте пом'янути незлим тихим словом». Ми згадуємо у ці березневі дні й не лише в Україні, а українці по цілому світу геній Тараса Шевченка.(...) Щастя здоров'я вам, всіх гараздів й вашим рідинам!»

Художні колективи та ансамблі донесли лірику Шевченка до серця глядачів і викликали овації. Присутні підспівували разом з артистами пісні на словах великого поета, а зворушливі моменти підняли зал на ноги. На сцені будинку культури Негостини учні місцевої восьмирічної школи представили уривок з поеми «Катерина»

під керівництвом вчительок Діана Фрасенюк та Лідії Даскалюк. Гарний настрій подарували танцюристи місцевих ансамблів «Червона калина» – Негостина, «Коломийка» – м. Серет та «Козачок» – Балківці. Пісні на словах Шевченка чудово виконали: вокальний гурток «Голоси Негостини», ансамбль «Коломийка», вокальний гурт «Співучі українки» – Сучава, вокальний гурт студентів педагогічного коледжу (Чернівці) та вокальний гурток «Берегиня» – Вашківці, Україна.

Делія МАРТІНЯК

Фото авторки

Подаємо нову адресу по інтернету нашої редакції:

E-mail: ukrainskyi.visnyk@uur.ro

Застереження

- * За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- * Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- * Надіслані до редакції матеріали не повертаються.
- * Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК UKRAINSKYI VISNYK

Шеф-редактор

МИХАЙЛО МИХАЙЛЮК

Редактор – **Тереза ШЕНДРОУ**

Техноредагування і комп'ютерний набір: Тереза ШЕНДРОУ

Редакція: Радіу Попеску № 15, Бухарест

Телефони: 0212220755; 0212220737; 0212220748; 0212220724

Друкарня S.C.SMART ORGANIZATION S.R.L., Бухарест, Румунія

Redacția: Radu Popescu Nr. 15, Sector 1, București, România

ISSN 1223-1614